

Volja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravl. prejemam mesečno . . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEČ

Inzerati:
Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 33 v
za dva- in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna petstvarsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenemir ne deluje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga voznik red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Domoljubno in karitativno delo „Katoliškega tiskovnega društva“ za časa vojne.

Skoraj bo že druga obletnica, odkar divja ogenj svetovne vojske. Naši fantje in možje so se odlikovali in se odlikujejo na vseh bojiščih z občudovanjem junaštvom, železno vztrajnostjo, zvesto pokorščino ter ganljivo ljubeznijo do domovine. To potrjujejo tudi opetovane izjave odličnih njihovih poveljnikov in vojskovodij. Slovenec združuje v sebi globoko vernost in bogoljubnost, zvesto domoljubje ter iskreno vdanost svojemu cesarju. To priča zgodovina, to kaže prav posebno sedanja vojska. Neomajno domoljubje manifestirajo naši brambovci s krvjo na bojiščih, mi doma pa z deli na karitativnem, dobrodelnem in kulturnem torišču. »Katoliško tiskovno društvo« v Ljubljani ni zadnje, ki je v teh 22 mesecih svetovne vojske žrtvovalo v vojne namene, kar je največ moglo. »K. T. D.« v teh usodnih dneh ni iskalo nobenega dobička, zadovoljevalo se je, da je izplačevalo svojim uslužbencem sedanjim razmeram primerno mezdno, vse druge dohodke je obračalo v koristne namene.

Društvo se zaveda, da je s tem patriotičnim delom najlepše udeleževalo svoj program ter izpričalo svojo ljubezen do bližnjega do ožje in širše domovine.

Želeti pa je in priporoča se vsem društvom, občinam, župnijam, da vodijo zapisnike o vsem, kar se je storilo v domoljubne namene za časa vojske dokaz neomajne zvestobe slovenskega naroda do svojega cesarja in do svoje države, in v spomin poznejšim rodovom, koliko je žrtvoval naš narod radovaljino v teh strašnih časih za svoje slovensko in avstrijsko domovino.

Zato naj slede iz podrobnega knjigovodstva glavni in sumarični podatki tega, kar je »K. T. D.« doslej storilo in darovalo v vojne namene:

1. Časopisi. Vojakom po bolnišnicah in na bojiščih pošilja »K. T. D.« točasno brezplačno okroglo 2050 izvodov »Slovenca«, 800 izvodov »Domoljuba«, 400 »Bogoljuba«, 500 »Ilustr. Glasnika«. — Par sto izvodov »Slovenca« dobivajo tudi begunci s pogojem, da plačajo samo poštne stroške. — Ker je bilo početkom vojske število gratis-izvodov manjše, računamo, da se je pošiljalo ves čas povprečno 1000 iz-

vodov »Slovenca«, 300 »Domoljuba«, 100 »Bogoljuba«, 100 »Ilustr. Glasnika« 6 »Dom in Sveta« — kar znaša stroškov K 25.960.

2. Tiskarna je izvršila brezplačno za »Rdeči križ«, za vojaške »Pisma vojakom«, »Tolažilna pisma«, »Molitev ob času vojske« itd) in drugih tiskovin v skupnem znesku za K 2178.50.

3. »Vojaški molitvenik«. Za II. natis te priljubljene molitvene knjižice (v skupnem nalogu 64.000) je »K. T. D.« iz svojega darovalo 1000 (tisoč) kron. — Pri računu za tiskarsko izvršitev se je dalo 25% popusta v znesku 1635 K. Tako se je omogočilo, da se je razdalo našim vojakom 16.600 molitvenikov popolnoma zastoni. Drugi izvodi so se prodajali po minimalni ceni, ker Katoliška Bukvarna ni iskala nobenega dobička. (Pripomnimo, da je prvi natis omogočil deželni odbor kranjski, ki je podaril v ta namen K 2000.) Skupni dar »K. T. D.« 2635 K.

Za »Rdeči križ« in vojaštvo je »K. T. D.« darovalo 1000 K; pomožni deželni akciji 1000 K; za galiske begunce 200 K; za božičnico ranjenec v Ljubljani 200 K; za božičnico vojakom na bojišču 100 K; za slovenske goriške begunce 1000 K. Na račun »Ilustr. Glasnika« se je dalo za goriške begunce, za oslepele vojaške, za sirote padlih, ter 12.000 razglednic v skupni vrednosti 2230 K. Torej 5730 K.

V »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani se je brezplačno razposlalo in darovalo vojaštvu od početka vojske do sedaj ogromno število knjižic, knjig, pesmi in drugih tiskovin. Ako vzamemo le polovico, kar znaša skupna trgovska cena vseh podarjenih knjig, znaša račun K 20.228.10.

Prodajalna »K. T. D.« (prej Ničman) je darovala vojakom raznih molitvenikov, koledarjev, razglednic, rožnih vencev, svetinj in drugih devocijonalij za okroglo vsoto 4000 K.

Prodajalna K. T. D. v Kranju je podarila v isti namen raznih drobnarij, pisalnih potrebščin itd. v znesku 83 K.

Za list »Pozdrav iz domovine« »K. T. D.« plačuje polovico tiskarskih stroškov. Doslej 600 K.

Družinske pratike je razdelilo »K. T. D.« po vojnih bolnišnicah 2100 izvodov.

Otrokom in družinam uslužbencev »K. T. D.« plačuje vzgojevalnino štirin otrokom vojnih vpoklicancev v tukajšnjih zavodih — in podpira družine nekaterih bivših uslužbencev, ki se nahajajo na bojiščih, za kar se je dozdaj izdala vsota 8550 K.

Skupna vsota torej, ki jo je »K. T. D.« izdalo za časa vojske do 1. maja t. l. v obče koristne vojne namene, znaša v blagu in denarju vsoto K 69.969.50.

Odbor »Katol. Tisk. društva« v Ljubljani ne objavlja tega poročila, da bi se z njim ponašal, ker ve, da je v sedanjih časih dolžnost, da vsakdo stori kar more za splošni blagor; prepričan je tudi, da so druga enaka podjetja med Slovenci enako po svojih gmočnih razmerah storila svojo dolžnost.

Z zadovoljstvom pa konstatira odbor, da tudi pristojne oblasti priznavajo to naše nesebično delo. Prav zadnji čas je prejel načelnik »K. T. D.« prelat Kalan pismo z dne 6. maja t. l. od polkovnega poveljnika našega 17. pešpolka gospoda Ventourja s sledečim obsegom:

Za prijazno dopošiljanje uglednega tednika »Domoljub«, ki je za naše moštvo zanimivo berilo, ker nam pošilja poročila in novice iz ljubljene kranjske domovine, izrekam milostnemu gospodu prelatu v ime celega polka svojo najiskrenejšo zahvalo.

Avstrijsko morje.

Leto in dan bo, odkar je prišla v javnost vsa grda laška poželjivost po naši zemlji in našem morju. Naš premilostni vladar je šel do skrajnosti in obljubil Italiji veliko, toda še malo premalo za ono, ki se imenuje dedinjo rimske volkulje in rjovečega benečanskega leva. Vojna je za nas prišla kot strašno zlo sicer, toda tudi kot žarek upanja. Vedeli smo: pridejo strašni dnevi za našo zemljo in danes glejmo na razdejano polja, solčno Gorico, razdrobljene kraške skale, pomandranske cetoča Brda in na planinske kraje Simona Gregorčiča. Vojska je pregnala tisoče naših ljudi iz doma. Pesem beguncev ne bo nikdar zamrla. Koliko je teh ljudi nežne, najnežnejše dobe, ki jih je smrt našla daleč proč od doma. In vendar, upanje je vzbudila ta vojna, da smo vendar rešeni te nesrečne zaveznice, da padejo tisočeri oziri, pokloni in koncesije, ki jih je na naši avstrijski zemlji uživala nezvesta. Upali smo, da pade vse tisto, kar je vzdrževal ob morju »Piccolo«, najhujši sovražnik Avstrije in vsega slovenskega.

Na avstrijski zemlji je potom »Piccola« vladala tuja država. Naš narod je vedno opozarjal, da je »Piccolo« in njegov zistem zločin nad Avstrijo. Rotili smo poklicane, da naj čuvajo avstrijske interese. Kaj smo

dosegli: besno sovraštvo »irredentarijev« proti Slovincem. Vzeli so naši slovenski okolici slovensko lice, v mestu ni bilo mogoče doseči slovenske šole za tisočere slovenskih otrok, Slovenec ni dobil boljšega kruha, celo navadni delavec se je moral umakniti »regnicolu«, občina je svoja denarna sredstva rabila povsod proti Slovincem. Dosegli so, kar so hoteli. Dosegli so, da je tuji nepoučeni svet mislil, da cel Trst, cela Istra, Dalmacija, kos krškega Krasa vroče hrepenijo pod Italijo. Kajti z denarjem Italije so po čisto slovenskih in hrvatskih krajih zgradili »Legine šole« in ti kraji so dobili italijanska imena in zgodilo se je tisto, kar pravi naše vojno ministrstvo glede podobnega laškega dela v Albaniji: nelaškimi kraji so natakili laška imena, ki so se v tujem svetu udomačila in vzbudila videz in laž, da ima Italija pravico do teh krajev. Ravnotako je v naših krajih in vojna z Italijo naj dokaže, da to ni res, da je ta zemlja avstrijska in da taka ostane. In kdo je bil tisti, ki je šel z največjim navdušenjem v vojno proti Italiji? Slovenec in Hrvat od morja! Šla sta v boj za življenje in smrt za obstoj Avstrije in njenih primorskih dežel in morja, ki je njuna domovina. Tisoč let živita na tej zemlji in ob sinjem morju, v večnem boju za Avstrijo proti sosedu z onstran Adrije. Resnično, zgodovina ne more reči drugega kakor: Ta bratska naroda sta ljubila Avstrijo in svojo zemljo do smrti! Zato bodi njunega križvega pota konec! Naj zaslžiša veselo oznanilo: Ta zemlja in to morje je tudi pod okrilji Habsburškega orla vajino in ostane vajino. Konec je gorja in živita na svoji zemlji z veselo zavestjo, da vama nihče ne bo kratil pravice do življenja na rodni zemlji. Imejta veselje nad svojo domovino, katero bo vedno ščitila po vajini želji mogočna Avstrija!

To veselo oznanilo mora priti. Narod ob morju, sicer mnogokrat težko zadet v svoji veri in upanju, vendar upa in upa in v tem upanju preleva zadnjo kapljo krvi. S Slovenci in Hrvati ob morju je zvezana velemoč Avstrije.

In ker smo svojo zvestobo morali izpričati in trpljenje in krvi, zato nikdar nismo sovražili tistega, ki je tudi pod avstrijsko streho in hoče biti bratu brat. Na svoji zemlji smo hoteli živeti in smo pustili tudi drugim živeti, pa naj pridejo tudi od severa, samo da priznajo, da smo mi na svoji zemlji prvi in imamo vsaj pravico do prostega narodnega razvoja vseh svojih bogatih duševnih in gospodarskih sil. Preko naše zemlje so že vodile velike trgovske ce-

LISTEK.

Veliki admiral Anton Haus.

Na svetlem nebu znamenitnikov naše mile avstrijske domovine se je pojavila nova blesteča zvezda. Prvotno je svetila iz dalje, znana le strokovnjakom in poklicnim, ki so jo doznali kmalu in obrnili nanjo pozornost, a polagoma se je razvila do zvezde prve velikosti, da, prekosila le-te tako, da so morali ustanoviti zanjo poseben razred izredne velikosti.

Veliki admiral Haus; blagost mu! Naša domovina ga pozdravlja z radostnim srcem, prvega velikega admirala, znamenitega velmoža, ki si je vedel pridobiti častno ime v domačiji in tujini, a avstrijski mornarici ugled in slavo vsega sveta. Posebno radostno še-le ga pozdravlja naš jug, saj je takorekoč naše gore list, list onega drevesa, ki je rodilo še drugih blažestih junakov, ki skupno udrihajo po verolomnem sovražniku, pohlepem po našem jugu, list onega drevesa, ki se ne da omajati v zvestobi in ljubezni do mile Avstrije, ki orjaški kljubuje vsem vihram.

Veliki admiral Anton Haus se je rodil dne 13. junija 1853 v Tolminu. V Ljubljani je dovršil gimnazijo iz Ljubljane si je kasneje tudi odvedel družico v življenju. Slovenska govorica mu je domača in mila in naravnost ponosni smo, da najvišji poveljnik mornarice ob dani priliki govori rad in gladko slovenski. Tudi naš deželni glavar

je dobil o priliki neke čestitke pristrčno zahvalo njegovo v slovenskem jeziku.

Po dovršenih gimnazijskih študijah se je posvetil mornarici. Imel je tedaj 16 let. Leta 1882 je bil imenovan linijskim poročnikom in dosti naglo je napredoval do linijskega kapitana. Za kitajskih nemirov je poveljeval ladji »Cesarica in kraljica Marija Terezija« in bil odlikovan z redom žel. krone III. reda. Hkrati je bil imenovan načelnikom predsedstvene pisarne v mornariški sekciji. V tej službi je dosegel mesto konteradmirala in novo odliko, viteški križ Leopoldovega reda. Nato je prevzel poveljstvo rezervne eskadre in bil domala vedno na morju. Zaradi izrednih zmožnosti so poslali leta 1907 konteradmirala Hausa kot delegata k drugi mirovni konferenci v Hag. Nalogo je izvršil tako imenitno, da je bil odlikovan z zvezdo k velikemu križu Fran Josipovega reda.

L. 1912 ga je imenoval cesar za mornariškega nadzornika in meseca aprila 1913 mornariškega poveljnika, nakar je dobil admiralsko dostojanstvo. Leto kasneje je izbruhnila svetovna vojna in mornarici se je pojavila važna naloga, kateri se je z admiralom Hausom na čelu odzvala nad vse temeljito. Njena slavna dela ob laški obali so vsem še v živem spominu.

Zato pa jo je sedaj doletela izredna čast in doslej še ne izraženo priznanje, ko je Njega Veličanstvo nalašč ustvarilo mesto velikega admirala, da počasti mornarico in njenega poveljnika, ki je njen mali bog in predmet njenega nepopisnega navdušenja.

Veliki admiral Haus je v marsičem podojen junaku Tegetthoffu, malobeseden, a vpluden in plemenit, pri tem pa odkrit in velik v stremljenju po veliki in mogočni domovini. Kakor je Tegetthoff imel znamenitih in dalekosežnih trgovsko-političnih pomorsko važnih načrtov za bodočnost, tako je tudi Hausu na sru razširjenje prekmorske plovbe naše do vseh obal sveta. Naravnost zanimivo je čuti admirala, ki pozna vojaška in mornariška vprašanja kot nihče drugi, ako razmotriva trgovsko-politična vprašanja. Njegova mnenja in sodbe bi osramotila marsikaterega trgovskega politika strokovnjaka ali ga napolnila z občudovanjem.

Poglavitna velikost njegova je seveda v vodstvu. To je dokazal že v miru. A vse njegove operacije in odredbe se odlikujejo po čudoviti priprostosti in logiki njegovih misli, tako da se nadeja sovražnik vsega prej, kot tega, kar ukrene Haus. To se je pokazalo takoj o pričetku vojne. Lahko so sklepali po naših mirovniških vajah, da se jih bomo nemudoma lotili z vso silo in so se zato nakopičili, ojačeni s Francozi, z vso mornarico na jugu. Haus pa je porazdelil mornarico ob vsej 600 km dolgi laški obali, se prikazal nenadoma skoro povsod hkrati in razbil vsa najvažnejša križišča laške železnice ob vzhodni obali. Cadorna je ostal zato na cedilu in ker ni mogel naglo dobiti četi, ni mogel udariti z vso silo na nas, naši pa so v tem dobili časa, da so se zadostno pripravili.

Haus je ob tej priliki dokazal tudi ne- navaden oseben pogum. Vojne ladie so

pred Fasano že bile pripravljene na odhod, ko se je v poslednjem hipu skrila na admiralski ladji admiralska zastava. V veliko začudenje vseh poveljnikov se je preselil admiral na eno najstarejših in zato najslabših ladij, ki je s svojimi družicami prevzela vodstvo, dočim so orjaške oklopnice razreda Tegetthoff ostale v rezervi.

A tudi v miru je dokazal admiral pogostoma izredno spretnost v vodstvu. Vode je poznal kot le kmalu kdo, miren je bil v vsakem položaju, njegova povelja so bila vselej natančna in jasna. Mojster je bil v vodstvu jadernic. Njegova razumnost in nabraženost je naravnost občudovanja vredna, obsežno znanje jezikov izredno koristno njegovemu poklicu. Admiral govori poleg nemščine, slovensčine in hrvatiščine tudi ogrski, angleški, francoski, laški, španski in portugalski. Učil se je jezika jako lahko in naglo in ne dvomimo, da ga je tu podpirala naša slovenska nadarjenost, ki daje našim ljudem zmožnost, da se izredno lahko uče jezikov.

V naši mornarici vlada neomejeno zaupanje do poveljnika. Vsak njegov ukaz že pomeni zmago. Ljubezen in spoštovanje, ki jih uživa, pred vsem brezmejno zaupanje vanj je dalo doseči smoter, ki si ga je bil odločil, namreč da ohrani čiste sovražnika domače obale. Imenovanje velikim admiralom pa pomeni cesarjevo zahvalo za ta veliki in doseženi smoter.

ste, tudi sedaj smo radi pripravljeni biti posredovalci med velikim nemškimi kapitalom in Balkanom. Slovenci in Hrvati ob morju vedo, da ima naša država samo eno morje, ki je vir njene moči, vedo in priznavajo, da je to morje skupna last vseh avstrijskih narodov in vsem odločena v korist. Mi nikogar avstrijskih narodov ne odpravimo od morja. Prosta pot vsem do morja in po morju. Saj moramo imeti vsi en cilj in eno nalogo: mogočno Avstrijo, kateri naj morje prinese moči in blagostanja. Narod ob morju zahteva le to, da se prizna njegovo pošteno avstrijsko misel in pravico, da se tudi enakopraven v primorski zemlji in morju razvija in sodeluje z drugimi. Viribus unitis, cesarjevo in naše geslo, toda dajte nam priliko, da pokažemo in razvijemo svojo moč! Naj izgine iz src tega naroda mučna in mračna misel za njegov narodni obstoj, rešite narodne sile nepotrebne narodnega boja in dajte mu drugega dela. Dajte mu šol, da razvije svoje bogate sile za kulturno in gospodarsko posredovanje za Avstrijo na Balkanu in celem svetu. Adrija je temelj avstrijske velesile, toda njen vogelni kamen ta hrvaški in slovenski narod ob morju. Dajte našim krajem pravo avstrijsko, slovensko in hrvaško lice, pomagajte našemu kmetu na rodni zemlji, naši mladini dajte vseh raznih šol, posebno strokovnih, našemu delavcu dela ob morju in na morju in — trdna bo Avstrija ob Adriji.

Za naše malčke - begunce v Brucku o. L.

Bodimo jim botri in botrice!

700 nedolžnih begunskih otročičev v starosti od 6—12 leta pristopi na Vnebohod Gospodov dne 1. junija t. l. prvič v svojem življenju k mizi Gospodovi. Isti dan popoldne bo enako število naših malčkov sprejelo iz rok prevrženega dunajskega nadškofa in kardinala Eminence dr. Piffel zakrament sv. birme.

Daleč od svoje domovine, od svoje sedaj že porušene domače cerkvice, daleč od svojega krstnega kamena bodo ta nedolžna bitja ta dan s svojimi nežnimi ustnicami na glas obnovila katoliško veroizpoved ter izrekla prisego neomajnega in čistega katoliškega življenja.

Ni za nedolžne otročiče večjega praznika, kot je dan prvega sv. obhajila, ni vselejšega praznika, kot je dan sv. birme. Kako lepa in vesela misel je za vsakega, ko se spomni na dan svoje prve duševne sreče, ko se človek prvič zaveda svojega pravega duševnega življenja. A vse to je tako tesno združeno s spominom na svoj domači kraj, na svojo domačo cerkvico, da človeka zaboli v srce, ko pomisli, da bo 700 slovenskih otrok moralo praznovati svoj največji praznik in svoj najveselejši dan pod leseno streho sicer lične a tuje cerkvice, pod vodstvom sicer domačih gospodov in predstojnikov a na tujih, daljnih tleh!

In še nekaj! Vsak otročiček, ki je bil pri zakramentu sv. birme, se pri misli na ta praznik z nekakim ponosom spomni prvič na spominček, ki ga je ta dan dobil in pa na svojega birmanskega botra odnosno botro.

Vsled neumorne očetovske požrtvovalnosti in ljubezni predstojnika taborišča c. kr. okrajnega komisarja Evgena Zupančiča je preskrbljeno, da dobi vsak birmanček in prvoobhajanček dostojno novo obleko in mali a krasni spominček, a birmanskih botrov (nuncev) in boter (nun) teh med begunci ni mogoče dobiti. Okoli 250—300 otrok je v našem taboru, ki ne morejo dobiti svojega predpisanega nuna ali nuno.

Rojaki, kaj bi ne bilo dejanje hvaležnosti, da, dejanje prave dolžnosti do onih očetov in bratov teh birmančkov, kateri za naš dom in našo srečo prelivajo svojo srčno kri na bojnih poljanah, če bi se iz širne slovenske javnosti oglašali dobrosrčni in usmiljeni ljudje, ki bi se dali za naše narodne malčke na razpolago kot birmanski botri in botre. Priti bi jim ne bilo treba v daljni Bruck o. L., temveč zadostuje samo, da pošljejo svoje ime in poblastilo, da se jih pri birmi zastopa.

Na ta način bi nekako zastopniki vsega našega naroda prevzeli duhovno vodstvo nad našimi zapuščenimi goriškimi »zamorčiki«. Bogoljubno in rodoljubno delo bi bilo to.

Imena posameznih nunccev in nun ter po upravi c. kr. taborišča v sporazumu z preč. g. dekanom A. Berlot-om istim določenim birmančkov se bodo objavila takoj v »Slovenecu«.

Ker je določeno, da bodo vsi birmančki in prvoobhajanci v isti meri obdarovani, se ne zahteva od priglasenih botrov in boter kakih posebnih darov, pač pa se z ozirom na bolj izdatno skupno obdarujevanje teh otrok iskreno prosi, da vsak, ki želi biti kakemu našemu goriškemu begunčku nunc ali nuna, daruje malo svotico, da se tako našim narodnim birmančkom ta dan bolj oslaja.

Darovi v denarju se lahko pošiljajo na upravo c. kr. taborišča v Brucku o. L. (K. k. Barackenverwaltung Bruck a. L.) ali pa na preč. g. dekana Ant. Berlota istotam. Darovi se bodo objavili v »Slovenecu«. Čas za priglasitev je samo do 21. t. m.

Rojaki, pokažimo našim goriškim junakom, ki s svojim telesom branijo verolomnemu Lahu vpad v naše domove, da nismo v času najhujše nesreče in zapuščenosti pozabili na njih dragoceno deco! Zastopajmo in podpirajmo jih v času njihove odsotnosti v skrbi za pravo krščansko vzgojo njih otročičev, ki so obenem tudi nada in porok našega srečnejšega narodnega življenja na dragih nam goriških tleh!

Naše delo.

(Izvirno poročilo »Slovenec« izpod Svete Gore.)

Goriško, maja 1916.

Nebo jasno kot ribje oko. Ni enega oblaka ni videti. Nad hišo brni kakor kaka skrivnostno-velika velikonočna drdra — naš zrakoplov oznanjujoč bodoči: aleluja! Je že napaden od sovražnih baterij, v višini se razletajo šrapneli, pišice, krogle na vse strani, zrakoplov pa reže dalje sinji zrak skozi dim in smrad do cilja, do zmagel... Tak je položaj! Globoka je naša vera v zmago Pravice, nezlomno je naše upanje: Bog in Marija, prva katolikinja, bodeta zmagala in z njima bomo zmagali mi!

Materi zemlji

smo v letošnji pomladi postregli po vseh svojih močeh. Naša polja in vinogradi ter vrtovi so skrbno obdelani. Kjer nismo mogli sami, nam je pomogla vojaška oblast. Ob ravno prošlem deževju smo še na pomandrane a preorane in zrahljane senože- tje posejali travnih semen z grašico, a zadaj vozijo vojaški vozovi gnojil, ki nam jih je dal na razpolago vojaški urad za pognojitev travnikov! Krompirček se je že zbudil, ponekod je celo precej zrastel, a mnogo ga manjka, končale so mu mlado življenje požrešne miši; zato ga je bilo treba mestoma znova zasaditi.

Trti je tupatam škodila slana; škodo so cenili. Sadije kaže dobro in češnje romajo dannadan na trg. Kruhka imamo, hvala Bogu in predstojnikom raznih krušnih uradov, in zdravi smo mi in naše ljudstvo ter tudi med vojaštvom ni bolezní: za to je pa naše razpoloženje pomladno veselo popolno zaupnega pričakovanja glede usode naše ožje in širje domovine!

Domovini naši!

Za cesarja — Kri, blago! Najmlajši in najpogumnejši junaki se poslavljajo, od doma se poslavljajo... na vojsko se odpravljajo... in, kakor da jim pri srcu ni hudo, veselo vriskajo, pojo... pojo!

A kar je največ, videl sem jih pri vsem veselem razpoloženju dostojne, brez italijanskih psov, koje so postrgali kakor sovražni kvas raz sebel! Bog vas spremlja in Marija, vi junaki mladi! Mi bodemo molili za vas vsak dan.

A domovini treba i blaga.

Oznani! smo v cerkvi četrto vojno posojilo. Domovina prosi pomoči, odzovite se torej vsi domoljubi! Kdor ima gotovine, naj vplača pri c. kr. poštnem uradu; kdor ima hranilno knjižico, naj prijavi svoje posojilo domovini pri domači ali potom domače pri dotični hranilnici; kdor pa želi posojila na četrto vojno posojilo, ta naj se oglasi pri župnem uradu, ki sporoči banki prošnjo za lombard, posojilo.

Tako smo oznanili in dostavili: nobena hiša naj ne izostane: vsaj po 100 K v s a k a !

Gospod župan je sporočil, da se gospodari, čeprav bodo i oni morali sedaj na ponovni nabor, precej oglašajo po 200 K. Ko bi imeli v bližnjem mestu kako poslujočo banko, ali ko bi naša »Centralna« imela kako podružnico, n. pr. v Št. ali na V., ozir. v Pr., bi se lotili agitacije v velikem slogu, tudi pri mladini, tako pa... Če pa skrbimo za mater zemljo, ki nam, blagoslovljena po roki Stvarnika, daje kruhka vsaki dan; če damo domovini, ki nam čuva dom in ohranja svobodo, blago in kri, ne smemo zabiti naše organizacije, ki nas navdušuje, bodri, zbira in ureja v nepremagljive vrste!

Naši organizaciji

dajmo besedo! Ona naj govori o dejanji in števili!

Naša organizacija in nje delo je naša apologija, naš sijajni zagovor proti vsem klevetam. Zato pa sporočite, kako in katera društva in zadruga so delovale v župniji, občini od začetka vojske do danes; koliko je bilo prireditel in kakih; koliko je bilo dobrotelnih prireditel in v kak namen; kdo je nabiral, kaj je nabral in za kake namene; koliko je bilo predavani; koliko društvenikov je padlo, bilo ujetih, ranjenih, koliko odlikovanih; kaj je storila naša organizacija za begunce; delo Marijinih družb v vojne karitativne namene; kako so bila društva ali društveni člani v stiku z vojniki na bojišču; vojna posojila pa aprovizacija in naša organizacija; glasila

naše organizacije v župniji, v občini: koliko? —

Za nas Goričane še posebno prašanje. Je li organizacija poskrbela, da kdo, ker so prenehali domači listi, v župniji prodaja centralno glasilo naše organizacije, list »Slovenec«? Zato treba dovoljenja c. kr. namestništva v Trstu! — Razprodaja »Slovenca« v vsaki župniji v fronti in pri fronti je potrebna ne le radi civilnega občinstva, no tudi radi vojakov. — Za časa vojske, a še najbolj nujna in neprecenljive važnosti bo po končani vojski, tiste velike dni, ki bodo težki kakor leta... vstvarjajoči vek...

Seveda treba »Slovenca«, ki se prodaja v župniji, tudi podpirati s točnimi in hitrimi poročili o župnijskih, občinskih novicah, pošiljati odlomke iz vojaških pravno-socialno zanimivih pisem. Skromnost je kriva tolikim vrzlim v našem časnikarskem poročanju! — Laboremus! — Poročajmo! —

A materi Cerkvi?

Iz njene širše krvi je vzklila naša verskonarodna organizacija, naše bratovščine in družbe, naše zadruga in ljudski domovi, vse, kar nas dela velike pri vsej naši malosti, bogate pri vsem našem siromaštvu, močne in upoštevanja vredne pri naši numerični neznatnosti, pa naj bi zabili kedaj matere Cerkve?

Ljubimo jo! Vsak dan javno v cerkvi molimo po namenu sv. Očeta papeža za mir. Njegov mir bo za nas časten! Molimo pa tudi za naše bogodane voditelje, za naše duhovne kneze, da jih Bog ohrani in živi in ne da v roke njih sovražnikov!

A naš generalisimus je — presveto evharistično Srce... ljubimo ga, molimo je; združujmo se z njim mi civilisti in vojniki, vsa širna naša domovina: Christus vincit — Krist zmaguje — z njim zmagamo i mi!

Na tukajšnji fronti je mir! — Bog in Marija!

Dr. Marijan.

Prvo sv. obhajilo v Goriči.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Tudi v strto okrilje naše uboge Goriče prisije včasih še žarek upanja v boljšo bodočnost. Tak žarek je bilo prvo sv. obhajilo otrok v samostanski cerkvi č. o. kapucinov. Skrbnim staršem, kojim je znano, da prihaja dobrobit od zgoraj, je bilo tudi letos pri srcu, kako bi spravili svoje malčke k nebeški gostiji. Spomnili so se g. kateheta slovenskih zavodov č. g. P. Janca in ga naprosili naj bi prevzel pouk teh otročičev. Rade volje se je o. katehet odzval in krog ukaželnih se je čedalje širil. V kratkem času so bili toliko poučeni in pripravljeni, da je bilo prvo sv. obhajilo naznanjeno za belo nedeljo. Letos je »Jezus male k sebi sklical« iz vse naše okolice. Bili so iz Oslavja, Podsobotina, Štandreža in Pevme. Pa tudi potreba je bila velika in le dobra srca so pripomogla, da je našel Jezusček svoje malčke tudi telesno primerno pripravljene. K temu je pripomogel odbor za begunce, ki je dal blago za obleke in Marijina družba, ki je obleke sešila in tudi drugače pomagala k slovesnosti. Bog povrni! V mali procesiji so prišli prvoobhajanci v ozaljšano cerkev. Ponižna pesem se je razlila po hramu božjem počil je top — skoraj kakor nekdanj ob slovesni uri — bridka prevara. Srca vseh so se dvignila pred prestol Najvišjega s tiho prošnjo: Vojnih trum Gospod, obvaruj našo domovino! Vsaj radi teh malih, katerih srca stoje pripravljena na Tvoj sprejem. Med svetim opraviлом so molili otroci glasno obhajilne molitve. Pred sv. obhajilom je imel č. g. katehet primeren nagovor, ki je segal ne le otrokom marveč tudi odraslim do srca. Vidno ganjeni so nato pristopili otroci k mizi Gospodovi. Kolika sreča! Dan, ki ostane neizbrisen v spominu vsem. Ni čuda, da se je dobil celo ljubitelj, ki je hotel imeti ta dogodek ovekovčen s fotografijo, da ohrani ta svečani trenutek zgodovini. Ganljivejšega prizora pač ni najti, kakor ga je nudil trenutek, ko se je naš svet in naša nada — zaupno ljubeče združil z Njim, ki je naše upanje, naše življenje. Po končani slovesnosti so bili prvoobhajanci pogoščeni s kavo, ki jo je daroval ravnatelj Meinlove trgovine. Vsak otrok je dobil iz njegovih rok tudi kos čokolade. Pekarica Cotič je brezplačno napekla otrokom maslene hlebčke, kalibra 15. V spomin so dobili otroci tudi lepe podobe in molitvenike. Pri kavi je otroke posetil tudi zaslužen gospod ter jih lepo ogovoril v hrvaščini. Za vse pa iskrena hvala g. katehetu, tihiemu junaku. Za njegovo obilen trud naj mu nebeški ključar pripne zaslužni križec.

Sodeležen Goričan.

Sovražni ogenj brez moči.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

Zvečer dobim pismo tovariša g. Andreja.

»Ali imaš morda priložnost priti do vasice K.? Ostala je ondi soha Matere božje in morda se kaj drugega. Če ti možno, reši te stvari, ker tudi cerkva je

menda dobila luknjo v streho. Prosimi so me domačini.«

Da, zares, Mati božja naj bi bila pozabljena — tega pa ne! Ali ne bo Ona žalostna? Toda kraj leži le par sto metrov od strelnih jarkov; imeti moramo posebno dovoljenje, si mislim. Prosim, dobil sem ga, celo moža v pomoč. »Tudi jaz bi šel z Vami,« pravi ljubeznivi podčastnik, »če gremo danes.« — »Zelo ljubo, torej danes, velja,« mu odvrnem. Ob gotovi uri zvečer čakamo, da privozi kolona avtomobilov. Naložimo se »po domače« in hajdi ob droči Soči. No, saj danes je pa vendar mirno, si mislim, toda vseeno, »ali svetilka avtomobilova sveti celo pot, ali jo morda ugasnejo, ko pridemo do najbolj izpostavljenih krajev?« vprašam vojaka poleg sebe, »saj vendar sovražnik v bližini ima izvrsten cilj, in nas zamore obsuti s šrapneli.« — »Da, da, sveti vso pot, no, in če prileti kaj, saj ne pogodi vsak kos,« se odreže na kratko vojak.

Avto ropoče ob šumeči Soči med skalovjem, vedno bliže smo sovražniku, katerega lahko zapelje luč, da nas pozdravi z običajnim železom. Ne bo hudega, si mislim, saj gremo reševat Mater božjo. Res, mirna noč, le posamezni strel iz pušk udarjajo na uho izpod R. Na cilju smo — izstopimo. Obdajajo nas razvaline toliko prijazne vasice, kamor sem prihajal v potovalno šolo v mirnih časih. Oh, gorje, koliko te je zadelo, ubogo ljudstvo!

Počasi, previdno stopamo po razvalinah. Znana mi je smer proti cerkvi, zato grem prvi. Tipamo z nogami, luči ne smemo užgati, inace smo sovražniku kot na dlani. Spodtikaje se priplazimo do cerkvice. Oh, vendar še stojiš, sama med nesrečnimi. Kako, da te ni obližnil ognjeni jezik, da se te je izognila neusmiljena granata? Saj vendar ni prizanesla nobeni drugi stavbi v obližju. Hram božji si, neskončno Pravičnemu bo odgovarjal, kdor se te drzne dotakniti, in gorje mu! Odmaknemo vrata in vstopimo. Tu že morem posvetiti z električno svetilko. Ozrem se proti steni, kjer je stala vedno Mati božja. Ni je tu... toda vendar, vojak jo je postavil na oltar iz pokvarjenega trona. Kako vabljivo, ljubeznivo nam steguje nasproti svoje ročice mali Jezusček v Njemem naročju. Da, rešena sta iz tega strašnega kraja. Brskamo in stikamo po vseh kotih, če bi se dobilo še kaj, kar bi se dalo odnesti odtod. — »Marijo nesem jaz, vedno mi bo ostalo v spominu,« pravi odločno podčastnik St. In vsi trije natovorjeni pritipamo, kot prej, do ceste. — Polni dve uri nam še preostaja, da se vrne avto; stopimo malo po cesti, ker je precej mrzlo. Zopet jih gledam znane vrhove in griče prav pred seboj; prej toliko prijazni in mični, sedaj polni grozote. Vse skrivnostno, le smrt je očita. Pomirite se vendar, pokličite nazaj prebivalce prijazne kotline, ki so razpršeni v tujini, in zopet bomo živel mirni in zadovoljni! Prej redki strelji pod R. se zglašajo vedno bolj, kot debele deževne kaplje ob prihajajoči nevihti. Tudi top se je oglašil, da vlije korajže borilcem. Od P. sem sikhne svetlobni žarek in predeli skrivnostno temo. Hinavsko, kot bi hotel pretipati vsak kamen, premeri ves prostor do vrha R. in pravtako zopet nazaj. Od druge strani pregleduje zopet naš istotako, če so v redu sovražne straže. Na pobočju se vzdigujejo svetlobne rakete, ki s solnčno svetlobo osvetijo celo okolico, tako da bi človek od tu opazil vsakega vojaka. Toda opaziti ni ničesar, vse je potuhnjeno, le številni strelji iz pušk in gromenje ročnih granat priča, da si stojijo nasproti ljudje, ki se sovražijo. Popolnoma proti pričakovanju pa se razlegajo v tem pekluri vriski slovenskih fantov, kot v soboto večer na vasi. Človek dobi občutke, kot da bi mu rastle peruti. In prav to nam priča, da se zaganja zastoj že od začetka vojske sovražnik, ker vedno omagajo njegove moči ob jeklenih prsih junakov. Neskončno Pravični ne naklanja zmage in sreče tistim, ki rušijo cerkve. — Marija, begunka, se nahaja sedaj v vasi S. in čaka, da napoči trenotek vrnitve.

Vač.

Procesija ob Ironi.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)

V raztreseni vasici ob gornjem teku Soče se je vršila, v območju sovražnih topov. A niso nas motili ne oni, niti zračni letalci, tudi nebo nas je vzljubilo in nam prizaneslo prav kot odmerjene trenotke, da se je nadvse svečano zamoglo počastiti »Vstajenje Njegovo«. Polnoštevilo so se zbrali domačini, kolikor jih je še ostalo v kraju. Milo je bilo pogledati nedolžne šolske otroke na čelu slavnostnega spreveda; skratka vsa čustva so oživela. V kraju se vrši namreč tudi popolnoma redni šolski pouk, kar gre zasluža vojaštvu. Straže — že ob božjem grobu vedno menjač se po dva resna velikana s puškama ob sebi — so istotako spremenjale Zveličarja pri procesiji. Cela častna stotinja je izkazovala čast Najvišjemu Gospodu. Celotni častniški zbor s poveljnikom na čelu se je pravtako udeležil pro-

cesije. Doneli so zvoki iz godal in odbijajo se od skalnih pečin, naznanjale sosedu neprijatelj, da živimo tu ljudje, ki ljubimo Boga in Njegova svetišča. — Dobrohotni, zelo priljubljeni gospod, v osebi poveljnika, kot ljubitelj mladine, je povabil velikonočno nedeljo 30 najpridnejših šolskih otrok na kavo in smehljajoč se jim lastnoročno delil pirhe in sladčice in ljubivo prigovarjal, da morajo biti pridni

in ubogljivi. Kako pristrčno se je smejal, ko je zadonela slednjič iz grla otrok navdušeno cesarska pesem. Pač si bodo otroci zapomnili te trenotke. — Včeraj nas je sovražnik po dolgem času zopet obsipaval z granatami. Škode ni napravil, le enemu otroku je malo oprasnil kožo na nogi in nekega priletnega moža zavil v oblak dima, a pete je srečno odnesel. Pozdravl! Vač.

V ponedeljek 15. maja je sklep podpisovanja IV. avstrijskega vojnega posojila!

Kdor še ni podpisal, naj takoj podpiše!

Ne pozabimo, da se 15. maja zaključijo podpisovanje IV. vojnega posojila. Ni več časa za odlašanje — obotavljavci, pazite, da ne ostanete osramočeni! Hitimo, dajmo domovini, kar potrebuje za armado, za naše sinove in očete, kar potrebuje za nas vse skupaj. Spominjajmo in opominjajmo drug drugega, da vsi brez izjeme storimo svojo dolžnost. Noben znesek naj se nam ne zdi premajhen, da ga napotimo v državno blagajno, kjer se bo združil z neštetimi drugimi malimi studenci v močeno reko. Kdor pa ima veliko in še ni nič podpisal ali pa veliko manj, nego bi mogel, ta naj nemudoma stori vso svojo dolžnost, da mu vest ne bo očitala umazanosti. Kjer milijoni žrtvujejo svoje življenje in tisoči beguncev težko čakajo trenutka, da se morejo vrniti na svoje porušene domove, tam je vsak malenkostni, sebični pomislek neopravičljiv greh nasproti domovini in skupnosti.

Blagajne in druga podpisovalna mesta bodo zadnje dneve posebno izrabila za najintenzivnejše delo, tako da ne ostane nikjer nobena vrzel. Izvrstna vojaška poročila, ki prihajajo že več dni z vseh bojišč, so na razpoloženje za podpisovanje zelo ugodno vplivala. Mirna poravnava spora z Ameriko, ki daje jamstvo za to, da se polagoma pripravi tudi splošno razvozanje položaja, je dvignila razpoloženje posebno med velikimi podpisovalci. 15. t. m. se »posojilo zmaga« zaključilo; bilanca smemo pričakovati z največjim zaupanjem.

Občine, gospodarska društva, meščani, trgovci, obrtniki, kmetovalci in vsi rojaki, poslušajte glas domovine! Naša sveta dolžnost je, da se radevolje odzovemo njenemu klicu in ji damo, kar zahteva od nas! Brez odlašanja hitimo in podpišimo četrtro vojno posojilo! Preskrbimo našo hrabro armado z vsem, kar potrebuje in uverjeni bodimo, da nam bo izvojevala slavno zmago in zagotovila časten in trajen mir!

Vse za domovino!

Podpisovanje se zaključilo v ponedeljek, 15. maja ob 12. uri popoldne!

Živile naše občine!

Občina Sv. Križ — Svibno je na predlog č. g. župnika Avseca podpisala 100.000 kron četrtga avstrijskega vojnega posojila.

Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani so med drugimi podpisali sledeči subskribenti četrtro vojno posojilo: Občina Trnovo 50.000 K; Občina Sv. Peter pri Novem mestu 10.000 K; Občina Šenčur pri Grosupljem 1000 K; Občina Sv. Jernej 2000 K; Občina Radovica 2200 K; Franc Novak, Plešivica, 1000 K; Andrej Rus, istotam, 1200 K; Ursula Bahovec, Mala Račna, 1000 K; Franc Erbežnik, Draga, 2000 K; Karol Jaklič, Prežganje, 1000 K; Ivan Krmeč 1000 K; Barba Dolinar, Sora, 1000 K; Roza Plešec, istotam, 1000 K; Katarina Jamnik, Dol, 1000 K; Ivan Marinko, Vnanja gorica, 2000 K; Ivan Pleško, Plešivica, 1000 K; neimenovani v Kranju 40.000 K; Občina Šmartno 1000 K; Občina Kresnice 1000 K; Občina Radence 10.000 K; Občina Stari trg pri Poljanah 20.000 K; Občina Zagorje 10.000 K; Občina Slavina 5000 K; Občina Vremski Britof 5000 kron; Občina Brezovica 10.000 kron; Občina Stari trg pri Ložu 10.000 kron; Občina Postojna 6000 K; Marija Žužek, Pece, 2000 K; Janez Drmeč, istotam, 3000 K; Marija Vidic, Mala vas, 1000 K; Franc Rebolj, Pece, 1000 K; Franc Keber, Studenec, 2000 K; neimenovani v Ljubljani 1000 K; Franc Silvester, Vipava, 2000 K; Martin Prime, Dolgobrdo, 2000 K; Občina Podgorje 1000 kron; Helena Jenko, Gorenjavas, 3000 K; Jakob Rant, Reteče, 1000 K; Janez Česnovar, Hrastence, 1000 K; »Živnorojska zadruga za Horjul in okolico«, Horjul, 1000 kron; Anton Kete, Horjul, 1000 K; Janez Lavriša, istotam, 2000 K; neimenovani v Ljubljani 4000 K; Bolniška blagajna c. kr. priv. tovarne za papir v Ratečah pri Zidanem mostu 2000 K; C. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani 30.000 K; Jožef Hafner, Škofja Loka, 2000 K; Pavel Hafner, istotam, 2000 K; Malica Hafner, istotam, 2000 K; trije neimenovani v Ratečah po 3000 K; neimenovani v Ratečah 1000 K; neimenovani istotam 2000 K; Občina Prem

5000 K; neimenovani v Komendi 1000 K; Marija Mikolič v Ljubljani 1000 K; Občina Gorje 2400 K; Občina Kilovce 200 K; Občina Trebeljevo 5500 K; Občina Suhor 400 K; Občina Belapeč 5000 K; Ana Čadež, Ljubljana, 600 K; Bano Regina, Ljubljana, 2000 K; neimenovani v Škofji Loki 1500 K; Občina Šmihel-Stopiči 11.000 K; Občina Šmarje 1000 K; Občina Drtija 2000 K; Občina Bohinjska Bistrica 1000 K; Občina Rateče pri Zidanem mostu 20.000 K; Občina Selca 5000 K; Občina Spodnji Logatec 2000 K; Občina Košana 2000 K; Občina Krka 4000 K; Občina Jenko, Zgornji Benik, 1000 K; Franc Schroll, Trebnje, 500 K; Matija Uršič, Iška Loka, 1000 K; Ivan Pfajfar, Rudnik, 200 K; župni urad Prežganje 1000 K; Janez Kraljič, Vrbičje, 2000 kron; Ivan Sušnik, Ljubljana, 1000 K; Občina Skočjan 200 K; Občina Log 600 K; Staretova ustanova za slepe 6600 K; Kolegijski kapitelj Novo mesto 5300 K; Franja Hlebec, Ubeljsko, 100 K; Občina Janežovo brdo 200 K; Občina St. Vid pri Cerkljani 400 K; Občina Kropa 1000 K; Občina Ribnica 3600 K; Občina Tančagora 500 K; Občina Jurjevica 2000 K; Jožefa Kozjek, Koreno, 300 K; Občina Studenec-Ig 700 K; Občina St. Vid pri Vipavi 2000 K; Bernard Pirnat, Sv. Peter na Krasu, 200 K; Občina Zagradec 600 K; Občina Bloke 9200 K; Občina Breznica 600 K; Garancijska ustanova dolenskih železnic 10.800 K; Kranjska deželna banka za svoj lastni račun 250.000 K; Občina Dolenjavas 2000 K; Občina Lahovič 2000 K; Občina Senožeč 5400 K; Občina Črni vrh nad Idrijo 2600 K; Občina Kočevska reka 1000 K; Neža Plut, Ljubljana (ista pri Ljudski posojilnici v Ljubljani 1000 K, skupaj torej 2000 K); Terezija Jakopič, Glazuta, 2000 K; Občina Stara loka 1000 K; Peter Kovač, Mojstrana, 1200 K; Marijana Kalan, Ljubljana, 1000 K; Občina Hotederšica 1500 K; Anton Mihelič, Zabukovje, 1000 K; Občina Ziri 5000 K; Katoliško tiskovno društvo, Ljubljana, 19.000 K; Občina Čelje 100 K; Občina Homec 1000 K; Občina Črnuče 1500 kron; Franc Ograjšek, Ljubljana, 100 K; Dijaški zakladi 50.700 K; Občina Rašica 300 K; Občina Dob 300 K; Občina Sušje 100 K; Občina Dol 500 K; Občina Moste 10.000 K; Občina Lienfeld 5000 K; Občina Ježica 2000 K; Občina Žalna 900 K; Ignacij Žust, Ajdovec, 100 K; Josip Milodar, Ljubljana, 26.000 K; Občina Šmarca 5000 kron; Občina Trava 4000 K; Občina Zgornje Vreme 2000 K. Dosedaj je podpisalo pri Kranjski deželni banki v Ljubljani skupno 265 strank 4.762.800 K četrtga vojnega posojila.

23.000 K četrtga vojnega posojila je podpisala te dni pri goriški podružnici c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt (sedaj v Ljubljani) župna cerkev sv. Ane v Cerkljem.

Pri C. kr. priv. splošni prometni banki, podružnici v Ljubljani, preje I. C. Mayer, so na IV. avstr. vojno posojilo med drugimi podpisali: Bratovska skladnica Trboveljske premogokopne družbe v Zagorju 24.000 K; Kralj šavnik, lekarnar, Kranj, 4000 K; Leopoldina Šavnik, soproga lekarnarja, Kranj, 4000 K; Mestna hranilnica Novo mesto 75.000 K; Hilda Tönnies, soproga tovarnarja, Ljubljana, 20.000 K; inspektor Kornel Riedl, Ljubljana, 3000 K; Ludvika Wibbe, Ljubljana, 1000 K; Henrik Wibbe, Ljubljana, 1000 K; Tri sestre v Senožečah 3000 K; Firma M. Rosner & Co., Ljubljana, 20.000 K; Al. Domicelj, Zagorje na Krasu, 2000 K; dr. Ervin Murgel, Novo mesto, 1000 K; Franc Fabjan, Dol. Gradišče, 1000 kron; Valentin Morgutti, Ljubljana, 2000 K; Henrik Kenda, Ljubljana, 100.000 K; dr. Jos. Dolenec, Ljubljana, 1000 K; Firma St. & C. Tauscher, Ljubljana, 5000 K; Gustav Tönnies, tovarnar, Ljubljana, 20.000 K; Matija Stariha, Sadinjavas, 8000 K.

Pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani kot oficijelnem subskripcijskem mestu za IV. vojno posojilo je podpisalo do sedaj 221 strank 6.129.000 K IV. vojnega posojila (in sicer 4.090.000 K 5½% amort. drž. posojila in 2.039.000 K 5½% drž. zakladnic). Med drugimi so nadalje podpisali: Franc Jurca, Postojna, 10.000 K; Martin Zarnik, nadučitelj v p., Trnovo, 200 K; Mestna hranilnica, Kranj, 250.000 K; Pekovsko društvo, Ljubljana, 1000 K; Avgust Jenko, hišni posestnik, Ljubljana, 4000 K; Simon Punčuh, nadučitelj v p., Ljubljana, 300 K; E. M., Trst, 20.000 K; Ivan Pagon, župan, Godovič, 1000 K; J. Oblak, Vrhnika,

3000 K (pri prejšnjih posojilih 2000 K, skupaj 5000 K); Hranilnica in posojilnica, Gorenja vas pri Škofji Loki, za 11 strank 18.300 K; Mestna občina ljubljanska, Ljubljana, 150.000 K; F. M., Pulj, 7000 K; Delovršbena bolniška blagajna, Radeče pri Zidanem mostu, 2000 K; Hranilnica in posojilnica, Gorenja vas pri Škofji Loki, za lastni račun, 10.000 K; Franc Sušteršič, Svetje, 1000 K; Ivan Bohinc, Svetje, 1000 kron; Franc Demšar, Sestranska vas, 3000 kron; Jos. Bergman, Ljubljana, 50.000 K; Hranilnica in posojilnica, St. Jernej, za svoje stranke, 16.000 K; F. Gruška, Ljubljana, 20.000 K (na prejšnja vojna posojila 100.000 K, skupaj 120.000 K); Posojilnica, Črnomelj, 60.000 K; Ivana Klanšek, Goričane, 2000 K; Franc Terček, Bevke, 1200 kron; dr. Rudolf Weibl, Metlika, 5000 K; Matija Močnik, c. kr. pol. agent, Ljubljana, 500 K; Mestna hranilnica ljubljanska, Ljubljana, 2.000.000 K; Ivan Jelačin, Ljubljana, 10.000 K; Andrej Črnta, Log pri Bovcu, 6000 K; Kmečka banka, Gorica, 400 K; Emilija Budal, Gorica, 1000 K; A. Rovar, Col nad Vipavo, 1000 K; Potom Hranilnice Monte di Pietà v Gorici, t. č. v Ajdovščini: Hubert baron Baum, Gorica, 400 K; cerkev sv. Petra pri Gorici 1000 K; Alojz Črnič, c. kr. sodni oficijal, Vipava, 5000 K; Alojzij Gril, strojevodja, Ajdovščina, 1000 K; Posojilnica in hranilnica v Ajdovščini 10.000 kron; Franc Valenčič, c. kr. orož. stražmojster, Ajdovščina, 2000 K; Ignac Kovač, župan, Ajdovščina, 10.000 K; Giovanni Morassi, Gorica, 3000 K; Josip Hrovatin, nadučitelj v p., Ajdovščina, 2000 K in soproga Antonija Hrovatin 2000 K; župna cerkev v Nem. Rutu 2600 K. Potom Posojilnice na Slapu pri Vipavi: Ivan Može, trgovec, Vipava, 6000 K; Ana Može, Vipava, 8000 kron; Franc Rodman, Lozice pri Vipavi, 4000 K; Ivan Premru, Vrhpolje, 1000 K; Alojz Hladnik, Križna gora, 2000 K; Ivan Marc, Planina pri Vipavi, 2000 K; Jakob Fajdiga, Vipava, 10.000 K; Anton Skuk, Vipava, 4000 K; Jovan Semenič, Podraga pri Vipavi, 2500 K. Potom Mestne hranilnice, Kamnik: Franc in Marija Jerele, Kamnik, 1000 K; Jerica Sinkovec, Kamnik, 1000 K; Mestna občina, Kamnik, 1000 K; Gostilničarska zadruga, Kamnik, 100 K; Ivana Pirš, Kamnik, 1000 K; Jože Kališnik, Kamnik, 1000 K; Janez Janežič, Mengeš, 300 K; Ivan Obrulk, Moste, 4000 K; Ivan Šarc, Radomlje, 2000 K; Josip Rozman, Lahovče, 4000 K. Potom Notranske posojilnice, Postojna: Fran Kutin, Postojna, 1000 kron; Josip Kraigher, Postojna, 1000 K; Marija Pikel, Postojna, 1000 K; Slavo Burger, Postojna, 1000 K; Feri in Jožica Juvanec, Postojna, 100 K; Ferdinand Juvanec, Postojna, 200 K; Janez Malnaršič, Stara vas, 1000 K; Amalija Vičič, Postojna, 1000 K. Potom Tržiške posojilnice, Tržič: Okrajna bolniška blagajna, Tržič, 5000 K.

Pri Podružnici c. kr. priv. avstrijskega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani so med drugimi podpisali na IV. avstrijsko vojno posojilo: Gilbert Fuchs, graščak, Zgor. Goriče-Kokra, 50.000 K (skupno na vsa štiri posojila 250.000 K); Okrajna bolniška blagajna, Novo mesto, 10.000 K; Barbara Musič, Ljubljana, 8000 K; R. pl. R., Ljubljana, 7000 K; M. Ranth, Ljubljana, 5000 K; Johann Mausser, Altsaag, 5000 K; L. B., Ljubljana, 5000 K; Lisette Tomz, Ljubljana, 2000 K; Mesarska zadruga, Ljubljana, 1000 K; Delniška pivovarna »Union«, Ljubljana, 50.000 K; Oskar Ebenspanger, v trdiki A. Ebenspanger, sč. c. kr. nadporočnik, Ljubljana, 50.000 K; dr. Karl Galle, c. kr. fin. svetnik, sč. nadporočnik na bojnem polju, 10.000 K.

Vzorna orožniška postaja. Za IV. avstr. vojno posojilo so podpisali: Fritz Leopold, postajevođa, 1000 K; Feiertag Karl, tit. stražmojster, 1000 K; Peklar Florijan, tit. stražmojster, 1000 K — vsi trije iz Cerkljice. Res hvale in posnemanja vredno!

Naznanilo o sprejemu v knezoškofjski zavod sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1916-1917.

V kn.-šk. zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi in pravno nepokvarjeni mladeniči, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih študijah posvetili duhovskemu poklicu.

V zavodu je popolna gimnazija s pravico javnosti. Gojenci dobivajo v zavodu vso oskrbo, namenu primerno vzgojo in pouk v obsegu in po načrtu, kakor to veljavajo avstrijski šolski zakoni.

Za mladeniče iz ljubljanske škofije je cela plača 500 K na leto, za mladeniče iz drugih škofij pa 600 K. Plačuje se v mesečnih obrokih naprej, najprimerneje po poštnih čekih, ki jih daje zavod na razpologo. Nekoliko gojencev se sprejme tudi brezplačno ali po znižani ceni, kolikor to dopuščajo sredstva zavoda. Vendar morejo dotični gojenci to dobroto le tako dolgo uživati, dokler se je po svoji pridnosti in po svojem lepem vedenju kažejo vredne. — Šolnina se ne plačuje; le za prvi sprejem se plača pristojbina 10 K. Pri vsakomletnem sprejemu pa se plača 4 K za učila;

vrhutega plača vsak gojenec 1 K za knjižnico.

Prošnja za sprejem, naslovljena na kn.-šk. ordinariat v Ljubljani, naj se prinese ali pošlje v zavod v št. Vidu.

Posebe je pripomniti:

1. Učenci, ki hočejo vstopiti v prvi gimnazijski razred, morajo oddati svojo prošnjo od 1. do 10. junija. — V četrtek, dne 8. junija bo vodstvo zavoda sprejemalo prošnje v Ljubljani v kn.-šk. palači, v priležju na desno, od 8. do 12. ure popoldne in od 2. do 4. ure popoldne; druge dni pa se sprejemajo prošnje v zavodu v št. Vidu. Prošnji je priložiti: a) krstni list; b) izpričevalo o stavljenih kozah; c) izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripomožjo, da se je izdalo, ker hoče učenec vstopiti v gimnazijo; d) izkaz o imetju, če prosi, da bi bil sprejet brezplačno ali po znižani ceni.

2. Dijaki, ki so dovršili 1. ali 2. gimnazijski razred na neki drugi gimnaziji, pa žele, da bi bili sprejeti v zavod, naj oddajo svojo prošnjo, gimnazijska izpričevala in zgornj našete listine do 12. julija.

Kdor bi želel bolj natančnih pojasnil, naj se obrne do podpisane vodstva.

V št. Vidu nad Ljubljano, dne 10. maja 1916.

Vodstvo kn.-šk. zavoda sv. Stanislava.

Taborišče slovenskih beguncev v Brixleggu na Tirolskem.

Iz velikega taborišča beguncev v Steinklammu je prišlo 158 slovenskih beguncev v novo taborišče v Brixleggu na Tirolskem. Brixlegg, ki šteje 1700 prebivalcev, leži 44 kilometrov od Inomosta na progi Inomost-Solnograd; ta prijazna tirolska vas ima prav lepo lego v krasni dolini. Znan je Brixlegg vsej tukaj na Tirolskem — po svojih pasijonskih igrah. Tirolski deželni kulturni svet (Landeskulturrat) je ustanovil v Brixleggu posredovalnico za delo; taborišče beguncev bo centrala, odkoder bodo po vsem Tirolskem pošiljali begunce — posamezne družine — kmetom, ki jih bodo želeli. Gospodarji so dolžni, dajati beguncem-delavcem poleg hrane tudi dnevno plačo in sicer moškim 1 K 50 v., ženskam 1 K 10 v.; po končanem delu se zopet vrnejo v taborišče.

Begunci, ki so sedaj v taborišču, so iz treh občin: iz Sela, Brestovice in Jamelj; pozneje pridejo še drugi. V novem taborišču so prav zadovoljni: »Kakor preropeni smo,« so mi pravili, »tukaj imamo vsaj nekaj prostosti; kraj je lep, zrak je zdrav, voda dobra in ljudje usmiljeni.« Hudo jim je, da nemškega jezika ne razumemo. Gosp. komandant taborišča inženir Erler res očetovsko skrbi za naše begunce, vsi so ga zelo hvalili. Sam osebno nadzoruje, da dobijo dobro in zdravo hrano. Posebno se veselijo, da pridejo na kmete, kjer bodo dobili dela; najhujše jim je, da morajo cele dneve brez dela presedati. Imeli bodo tudi od časa do časa slovensko službo božjo, katero prevzamejo jezuiti iz Inomosta. G. komandant je naše begunce zelo hvalil. — Potrpežljivo prenašajo vse težave begunskega življenja; pridno hodijo tudi ob delavnih k sv. maši v župno cerkev, ki je komaj 5 minut oddaljena od taborišča; k šmarnicam zvečer ob 8. uri pridejo skoraj vsi; zvečer molijo v taborišču skupno rožni venec in litanije. P. A. P. S. J.

Odkrivanja.

Najvišje pohvalno priznanje so dobili: črnovojniški poročnik Josip Benda, pri črnovoj. inf. bat. št. 11-37; črnovoj. nadporočnik Miroslov Singer in Franc Urbanc, oba pri črnovoj. inf. bat. št. 1-37. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila okrajna stražmojstra Josip Princel in Anton Vatovec, oba pri dež. orož. poveljstvu št. 7. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili stražmojstri: Franc Ružička, Josip Ozmeč, Ivan Bajec, Mihael Stefančič, Vinko Križaj, Franc Valenčič, Ivan Lipoglavšek, Anton Paseka, Jakob Munih, Karel Seidl in Ivan Černoha, vsi pri dež. orož. pov. št. 7; nad. stražmojstri Rudolf Riemer, Andrej Oman, Josip Krh in Karel Schwarz, vsi pri 7. dež. orož. pov.; štabni stražmojster Franc Kmet, okrajni stražmojstri Alojzij Rovšek, Franc Cvirni, Josip Tomšič, stražmojstra Adolf Zimmermann in Leopold Šter, vsi pri dež. orož. pov. št. 12. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: praporščak Madrič Oskar, desetnik Lakonig Bogomir in Pirnat Karel, poddesetnik Krasnik Josip in infanterist Blažič Ivan, vsi pri 4. dom. p. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: poddesetnik 3. dom. p. Lobenšek Franc, infanterist 4. dom. p. Kolman Tomaž, Hartl Ant., Samonig Josip in Kovač Alojzij; stražmojster 7. dež. orož. pov. Ozmeč Josip; desetnik Rauter Gregor, poddesetnik Čurin Anton, Dobnik Franc, Blatnik Anton in Serajnik Herman, infanteristi Grobelnik Ivan, Hren Ivan, Strugl Iv.

in Vičnik Josip, vsi pri 4. dom. p.; desetnik Langus Anton in poddesetnik Uršič Ivan, oba pri 27. dom. p. — Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil dež. strelec Grič Franc, pri 3. dež. strelskem polku.

Odlikovanja pri 27. črnovoj. pešpolku. Najvišje pohvalno priznanje so dobili črnovoj. nadporočniki: Anton Lovše, dr. jur. Hugo Traub in Rajmund Hradil. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil rač. podčastnik Matija Murn. — Z nemško vojaško svetinjo so bili odlikovani: častniški namestnik Franc Gabrovšek, štabni narednik Iv. Lovišček in Ferdinand Lušar.

Vojska z Italijo.

„Če Italija ne zmaga, je izgubljena.“

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. maja. Uradno: **Topniški boji se nadaljujejo z nenajeto se silo. Na Mozlem vrhu smo odbili dva sovražna napada.** Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

10. majnika. Običajno streljanje s topovi. Na kraški planoti so povzročile razstrelbe z minami zopet škodo sovražnim črtam. Na ostalih pozoriščih nobenih važnih dogodkov.

Na bojišču pri Gorici.

Sicer kaže italijanska artiljerija na posameznih mestih včasih še svojo pomladno nemirno nravo, toda naša artiljerija skrbi vselej izdatno s svojimi dobro umerjenimi strelji za »pomirjenje in ohlajenje«. Letalci krožijo v zraku. Dnevi so tako polni pomladnega solnca. Zanimivo je, da se je med goriško okolico in gornjo goriško Vipavsko dolino zasnovalo neko kupčijsko razmerje. Ženske, posebno begunke iz štrandža in okolice, se ne brigajo mnogo za laške pozdrave v obliki šrapnelov in granat in nosijo posebno iz št. Petra prodajati sadeže paradiznikov in druge zelenjave. Res prava idila med vojno.

Dne 11. t. m. so se pojavili nad Gorico zopet laški letalci, in sicer so vzeli na muho posebno Stolni trg in okolico. Ena bomba je padla na hišo Montovega ravnatelja Jakoncča in jo demolirala. Druge bombe so priletele na trg sam, ubile tri ljudi in ranile petnajst. Drugače vlada na bojišču precejšen mir.

Zažigalne patrone proti zrakoplovom.

Nove zažigalne patrone so strašno orožje proti sovražnim zrakoplovom. So avstrijska iznajba ter jih izdeluje avstrijska industrija — Alver-Werke pri Dunaju. Tem zažigalnim patronam se je zahvaliti, da je bil uničen italijanski zrakoplov na svojem povratku iz Ljubljane.

Boji na južnem Tirolskem.

Dunaj. Iz vojnega tiskovnega stana se javlja: Zdi se, da se je žalostno končala po italijanskih listih več tednov napovedovana in z velikim truščem uvedena kampanja, ki je znala vsak dan poročati o velikih uspehih Italijanov na južnotirolskem bojišču. Italijani so ustavili že pred dnevi, ko so imeli težke izgube, na južnotirolskem pozorišču vse napade. Omejujejo se le na živahen topniški ogenj, kakor poročajo. Nanj odgovarja primerno naše topništvo. Uspeli Italijani s svojimi topovi niso nikjer.

Slabo vreme na laškem bojišču.

Gurh. Vojaški sotrudnik lista »Idea Nazionale« izjavi: Vreme še ne dovoljuje nastopa večjih množic na laškem bojišču. Vsled dogovorov v Parizu tudi ne sme nobena zvezna armada pričeti osamljene ofenzive, ki bi se lahko nesrečno končala.

Trst med Italijo Srbijo.

Basel, 11. maja. »Basler Nachrichten« poročajo iz Petrograda: V slovenskem dobrotvornem društvu je srbski ministrski predsednik Pasič zahteval Trst in okolico za Jugoslovane. Rusko časopisje pritrjuje. Laška »Italia« pravi, da so precej ostre Barzilaijeve besede odgovor Pasiču. Njegov govor je bil brzojavno sporočen v Italijo, pa ga je cenzura zaplenila.

Obletnica vojske na Laškem.

Gurh. Iz Milana se poroča z nevtalne strani, da delajo na Laškem s polnim parom na proslavitev obletnice vojne napovedi Avstriji s političnimi demonstracijami z ozirom na inozemstvo. Velika javnost pa ni čisto nič navdušena; nasprotno: Lah so nervozni zaradi vojaškega položaja in ker se boje avstrijske ofenzive.

»Če Italija ne zmaga, je izgubljena.«

Genl. Zunanji minister Sonnino je po svojem potovanju ob Gardskem jezeru govoril. Rekel je, da so Lah prekobili v vojski najdržnejša pričakovanja. Kljub temu

navdaja može, ki so uvedli vojsko, od časa do časa grozen strah. Ne potuje po deželi, da osrčuje druge, marveč za to, da osrčujejo drugi njega. Sonnino je končal: Ne vem, koliko časa bo še trajala vojska, a to vem, da mora Italija zmagati, sicer je izgubljena.

Laški ministrski predsednik na bojišču.

Lugano, 12. maja. (K. u.) Po posvetu s kraljem je obiskal ministrski predsednik Salandra bojišče z vzhoda proti zahodu. »Avanti« poroča, da je obiskal predvsem Padovo, kjer je molil in napravil slovesno obljubo v cerkvi sv. Antona, svojega patrona. Vozil se je po gardskem jezeru. Prišel je tudi v Brescio, kjer si je ogledal tvornice orožja. Poslanec Bonicelli mu je izročil kip Viktorija z nagovorom. Salandra je odgovoril, da sprejme kip v tisti veri, s katero se mlaj je izročil in ga shrani svojim otrokom. Njegov duh trapijo strašne skrbi, a ve, da je postal tako, kakor je to zahtevala čast Italije. Salandra je prišel na to plakati, tudi navzoči so bili globoko ginjeni. Konečno je stisnil Salandra posl. Banicelliju roko rekoč: »Da, zmagati moramo, naj traja še tako dolgo.«

Dne 10. maja prepovedani vsi shodi v zgornji Italiji.

Genl. Radi resnih demonstracij v Milanu in po drugih zgornje italijanskih mestih so prepovedali v zgornji Italiji 10. maja vse shode.

Francosko laška gospodarska pogodba.

Lugano, 12. t. m. je prišel v Rim francoski trgovinski minister, da razpravlja s Salandro in Sonninom in z laškim trgovinskim ministrom o gospodarski pogodbi.

Zaradi vstaje na Irskem odloženo potovanje laških ministrov v London.

Lugano. Koncem majnika namerala potovanje laškega ministrskega predsednika Salandre v London se je odgodilo, ker ne more Asquith zaradi irske vstaje gostov dovolj slovesno sprejeti.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. maja. Uradno: **Živahniji boji trajajo na volinjski fronti dalje. Nobenih posebnih dogodkov.**

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. maja. Veliki glavni stan:

Nemška letala so vrgla veliko bomb na kolodvor Horodzieja, na črti Krašin-Minsk.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 10. maja. Uradno: Severno od trga Smorgona so bile nemške skupine, ki so se po pripravi artiljerijskega in pehotnega ognja proti vasi Ukropolanka, 6 km severovzhodno od Smorgona, pričeli zbirati pred našimi ovirami, po našem artiljerijskem in pehotnem zapiralnem ognju prisiljene, da so se umaknile. Tekom noči na 8. t. m. so Nemci južno od trga Krewo pri vasi Novosjolski razstrelili mino. Da bi se polastili udrtine, so napadli. Odbili smo nemški napad in zasedli udrtino. Južovzhodno od Pinska je sovražna artiljerija ljuto obstreljevala odsek zahodno od vasi Pleščice, 8,5 km jugovzhodno od Pinska. Pri Čartorjisku je prisilil ogenj naših obrambnih topov sovražno letalo, da se je spustilo na tla. Oba letalca sta ujeta.

NA BESARABSKEM BOJIŠČU.

Črnovice. Radi trajnega deževja je na besarabskem bojišču popolnoma mirno, le osamljene razstrelbe min motijo mir.

CAR SE POSVETUJE Z ZBORNIMI POVELJNIKI.

Berlin. »Daily Mail« poroča iz Petrograda: Car je povabil na razgovor o novih podjetjih poveljnike vseh zborov.

ALANDSKI OTOKI.

Švedski eksistenčni minimum.

Stockholm, 11. maja. (Kor. ur.) General Rappe zopet piše in pravi, da so svobodni alandski otoki eksistenčni minimum Švedske in da mora med vojno ostati status quo. To je švedski in ne nemški interes. Obotavljanje bi znalo Švedsko prisiliti, da išče pomoči pri Nemčiji, s čimer bi se Švedska udala volji Nemčije. Švedska pa ne sme biti odvisna od nikogar drugega razun od same sebe. Je gotova stvar, o kateri ni mogoče sklepati kompromisov: življenje samo.

DEMONSTRACIJE PROTI RUMUNIJ.

Bukarešt, 12. maja. »Dimineata« poroča, da so se v Petrogradu po iniciativi slovenske jednote vršile velike demonstracije proti Rumuniji. Vsa poročila pa so zaplenjena.

DESETLETNICA DUME.

Stockholm. Rusko delavstvo namerala prirediti ob desetletnici dume velike manifestacije pred tavrsko palačo

in notranjim ministrstvom. Boje se krvavih spopadov, ker je ukazano policiji, naj prepreči vsak pojav.

RUSKA POLICIJA NA DELU.

Z ruske meje se poroča: Ruska politična policija je zadnje tedne zopet razvila živahno delovanje v Petrogradu, Moskvi in drugih mestih. »Novoe Vremja« poroča, da je petrograjska politična policija prišla na sled obsežni organizaciji, ki je delovala na to, da podkoplje silo deželne brambe. V Petrogradu in Moskvi so zaprli veliko delavcev in dijakov, ki so baje pripadali tej organizaciji. Hišne preiskave po mnogih stanovanjih nadaljujejo in so doslej spravili na dan že obilo obtežilnega materiala. V Petrogradu so izgnali nič manj kot 80 oseb.

SUHOMLINOV PODKUPLJEN.

Stockholm, 12. maja. Dogodki, ki so privedli do aretacije Suhomlinova, so največji vojaški škandal ruske zgodovine. Vojni minister je po svojem odstopu stopil v zvezo z največjimi tovarnami orožja in vsled svojih zvez z intendanturo povzročil, da je vojaška oblast prevzela in plačala neporabno municijo. Bivši minister je za svojo pomoč dobival znatne svote in je zelo razkošno živel. Ovdaba o teh novih grehih Suhomlinova je šele pred kratkim došla do komisije, ki je na to takoj odredila hišno preiskavo. Suhomlinov je bil spočetka čisto miren. Preiskali so celo stanovanje — zaman. Konečno so pregledali še spalno sobo njegove soproge, ki je bila baje bolna. Tam so našli baje veleizdajalske dokaze. Suhomlinova so nato takoj s policijskim vozom prepeljali v trdnjavo.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. maja. Veliki glavni stan:

Palatinski bataljoni so z naskokom osvojili več črt angleške postojanke južnovzhodno od utrbe Hohenzollern. Do zdaj so dovedli 127 neranjenih njetnikov in zaplenili več strojnico. Poleg tega je imel sovražnik izdatne krvave izgube, posebno ko je brez uspeha izvedel protinapad.

V Argonih se je izjalovil napad, ki so ga izvedli Francozi na Fielle Morte z uporabo metalcev plamena.

Ob Mozi so na obeh straneh topovi živahno delovali. Izvzemši slabega francoskega napadalnega poizkusa v gozdu Thiaumont nobenih takih podjetij pehote, da bi jih bilo vredno navajati.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 11. maja ob 3. popoldne. Naš ogenj je porušil v Champagni nemški strelski jarek v dolžini 100 metrov južnovzhodno od Tahure. Precej živahni topniški boji na levem bregu Moze pri Avocourt. Na desnem bregu Moze okoli 2. zjutraj podvzeti nemški napad na postojanke zahodno od bazarja Vaux smo odbili z bajonetom in z ročnimi granatami. Na ostalih delih bojišča je bilo ponoči primeroma mirno.

Letalci. Ponoči na 11. t. m. so vrgla 4 naša letala 26 krogel na kolodvora Damvilliers in Etain kakor tudi na park topov Voomix (?), kjer je izbruhnil požar.

Ob 11. zvečer, pri Verdunu precej živahni topniški boji v odseku Avocourt; živahno so obstreljevali naše postojanke v gozdu Caillette in postojanke naše druge črte na desnem bregu Moze. Na Woevre na nekaterih mestih toča krogel. Na ostalem pozorišču izvzemši topniškega ognja nobenih važnih dogodkov.

Francozi se puste obkoljevati na desnem bregu Moze.

Pariz. (K. u.) Izšla je sledeča uradna izjava z ozirom na članke v raznih časopisih: Vrhovno vojno vodstvo ni, odkar se baje bitka pri Verdunu, ukazalo, naj se umaknejo čete na desni breg Moze. Nasprotno: zjutraj 23. marca so zapovedali četam na desnem bregu, da se morajo držati za vsako ceno, če se tudi postojanka obide ali celo popolnoma obkoli. Drže naj se le enega povelja: trdo držati. Višje vodstvo je zapovedalo zvečer 24. marca, naj se drži bojna črta med Mozo in planoto Woevre z vsemi razpoložljivimi sredstvi. V Verdunu je bil poslan general Castelnau, ki je drugi dan, 25. marca, zjutraj telefoniral, da se mora za vsako ceno držati postojanka na desnem bregu Moze na povelje višjega poveljnika. Končno je izdal zvečer 25. marca višji poveljnik general Petain, ki je prevzel višje poveljstvo, sledeči ukaz: Ukazal sem včeraj, 24. marca, naj se vztraja na desnem bregu Moze severno od Verduna. Vsak poveljnik, ki ukaže umikanje, se postavi pred vojno sodišče.

Francoz o viharju pri Verdunu.

Genl. Marcel Putia izjavi v »Echo de Paris« o bojih pri Verdunu: Naše čete niso se nikdar vzdržale takega orkana krogel.

kot ob zadnjih napadih Nemcev. Nemško težko topništvo je neizčrpljivo in obsega veliko težkih topov. Njih topništvo se je še izpopolnilo v zadnjih 3½ mesecih. Z višine 304 lahko dobe obširna ozemlja in prodirajo lahko proti našim postojankam na črti Esnes.

Carjev sel na Francoskem.

Bern, 12. maja. (K. u.) »Echo de Paris« poroča, da je dospel v tabor pri Mailly general knez Orbiliani, ki mu je poveril car posebno nalogo.

Omejitev živeža francoskim vojakom.

Genl. »Journal« javlja, da so sklenili francoskim vojakom znižati dnevno množino kruha in prikuhe. Vojaki dobe skoraj sam fižol, krompirja zelo manjka.

Zeppelin nad mestom Dover.

Christiania. V Bergen došli parnik »Venus« je videl, ko se je nahajal v Dovru, nad mestom Zeppelin. Prebivalci so morali v kleti; tudi mornarji so morali s krova, vsled česar se ne ve, če je metal Zeppelin bombe.

Zeppelin očesa mornarice.

Berlin. »Kreuzzeitung« javlja: Pod nadpisom »Očesa mornarice« objavlja »Giornale d'Italia« 4. t. m. uvodnik, v katerem poroča listov londonski poročevalec o napadu Nemcev na Lowestoft: Angleški mornariški svet je razburjen zaradi nove uporabe Zeppelinov. Tirpitzove ladje so mogle obstreljevati Lowestoft le, ker se je izvedlo poizvedovanje v zraku. Zrakoplovi so prileteli tri ure prej, preiskali so morje in obal, obvestili so nato brzojavno mornarico in stražili med bojem morje. To je bila prva velikanska kombinacija enot v zraku in na morju in pač prva pozitivna izkušnja o velikanski vrednosti brodovja v zraku in brodovja na morju.

× × ×

Na Irskem bilo ranjenih 1315 oseb, 304 so umrli.

Nacionalist Dillon je pozval v spodnji zbornici vlado, naj ustavi usmrtbe na Irskem. Zahteval je javne sodne razprave, da se končajo vznemirljiva poročila o nastopu vojaških oblasti. Ministrski predsednik Asquith je opozarjal na strašne čine vstajev nasproti vojakom in meščanom. Ranjenih je 1315 oseb, 304 so umrle. Rekel je, da ustrelje še dva voditelja, ki sta podpisala revolucijski oklic, a potem ne bodo več izvajali smrtnih obsodb. Vlada namerava postopati z vstaji milo. Opozarja na izredne razmere na Irskem in je naznanil, da namerava takoj odpotovati na Irsko, kjer se hoče posvetovati z vojakom in s civilisti, da uredi na Irskem v bodoče razmere tako, da zadovolji vse stranke. O položaju v parlamentu pišejo »Times«: Parlament se peča zdaj z irskim vprašanjem. Obe narodni skupini sta zelo nemirni, cela zbornica je nervozna. Zadnji dogodki so izpremenili položaj v parlamentu; irske stranke lahko igrajo velevažno vlogo.

Angleški lordi zelo grajajo irsko upravo.

V zbornici lordov je predlagal Lord burn (liberalec), naj zbornica izjavi, da ni zadovoljna z upravo Irske. Na dogodke, ki so se zgodili, vlada ni bila pripravljena. Zahteval je natančno preiskavo. Lord Midleton je z zgledi opozarjal na lahkomiselnost irske uprave. Lord Crewe je nekoliko zaničljivo odgovarjal, da bi lord Loreburne rad videl, naj bi razpravljaj parlament trajno o vseh vojnih dogodkih. Napovedal je, da je imenovana preiskovalna komisija, ki ji pripada tui prejšnji podkralj Indije. Lord Desave je izjavil, da je bival ob vstaji na Irskem in da se zelo čudi, ker v Londonu o vstaji sodiijo tako optimistično. Pravi se, da je vstaja končana. Mogoče je končan organiziran boj, a ne veruje, da je odpravljena nevarnost nadaljnih nemirov.

Casement

pride pred sodišče v ponedeljek. Razprava bo javna.

Smrtna kazni na Irskem.

London, 12. maja. (Kor. ur.) Uradno se poroča: Jamesa Conelly in Johna Modernott, zadnja podpisavca na manifestu provizorične vlade v Dublinu, je vojno sodišče 12. maja zjutraj obsodilo na smrt in sta bila ustreljena.

Na Balkanu.

Hudi boji pred Valono.

»Berliner Tageblatt« prinaša naslednjo brzojavko iz Aten: Iz Tepelene se poroča, da se vrše luti boji na cesti Fieri-Valona, kjer Avstriji z veliko silo napadajo italijanske utrdbe. Na obeh straneh je pričela delovati težka artiljerija.

Laška mornarica pred Valono.

Genl. »Matina« poroča. Dne 10. t. m. je priplulo zelo močno brodovje pred Valono, ki je obstreljevalo pol ure sovražne postojanke. Vse ladje so se vrtnile nepoškodovane.

Francozi zasedli grško utrdb.

Atene, 11. aprila. (K. u.) Wolf iz Aten: Francozi so vkljub protestu male posadke zasedli grško utrdbu Dowatepe, severno od Demir-hisara.

Tukaj smatramo, da je kriza, ki je nastala vsled prehoda srbskih čet, premagana. Grška vlada je tedaj dosegla uspeh.

Večina Srbov že v Solunu.

Berlin, 11. maja. »Lokalanzeiger« poroča iz Aten: Iz dobro poučenega vira se poroča, da so dosedaj z otoka Krfa odpeljali že 65.000 Srbov. Na otoku ih je še 20.000.

Angleški poveljnik odpoklican iz Macedonije.

Atene. V Egipt so premestili doseđanega vrhovnega poveljnika angleških čet v Macedoniji, generala Mahona.

× × ×

Krvna krivda Srbije.

Sarajevo. (K. u.) Tukajšnji listi objavljajo sledeči dokument, ki so ga našle c. in kr. čete ob osvojitvi Srbije. Slove: Belgrajska mestna uprava, policijski oddelek. Številka: zaupno. Belgrad 17. junija 1915.

Gospodu ministru notranjih zadev. Počastujem se, da Vas, gospod minister, obveščam o sledečem: Sinoči so tri osebe, bivši četaši, prišli k Svetoliku Saviču, lastniku lista »Balkan«, da mu naznanijo naročilo majorja Tankosiča, naj (Savič) v nobenem slučaju v svojem listu karkoli omeni o kakršnihkoli zvezah in razmerah napadalca Gabrinoviča s tukajšnjimi osebnostmi in z njih znanci in da sploh ne sme v svojem listu ničesar, kar bi kateregakoli Srba lahko kompromitiralo, poročati, ker bi se mu znalo sicer goditi slabo.

Ko Vam, gospod minister, to javljam, se počastujem poročati, da sem ukrenil vse potrebno, da izvem imena omenjenih bivših četašev.

Upravitelj Belgrada: Podpis nečitljiv.

Zvezo sarajevskih napadalcev s kraljevim srbskim majorjem Tankosičem potrja torej zopet iznova srbski uradni dokument, ki je še posebno za to zanimiv, ker je že 29. junija 1914, torej na dan po sarajevskem umoru, kraljevski srbski major Tankosič preskrbel za to, da zamolči časopisje obstoječe Gabrinovičeve zveze z belgrajskimi osebnostmi.

Pasić proti Bolgariji.

Amsterdam, 11. maja. »Telegraaf« javlja iz Petrograda: V daljšem govoru je rekel Pasić, da je 40 let delal za zblizanje Srbije in Bolgarije. Pa Bolgarska je Srbijo štirikrat izdala. Na predvečer grško-turške vojne je Bolgarija Turčiji izdala srbsko-bolgarski dogovor, da je dobila trajne koncesije za bolgarski eksarhat. Drugič je izdala novo srbsko-bolgarsko pogodbo, podpisano od Pasića in Gruica, Avstriji na predvečer aneksije Bosne, nakar je Avstrija priznala neodvisnost Bolgarije. Tretje izdajstvo da je bil bratomorni boj leta 1913., a četrto napad v l. 1915. Pasić je rekel, da so bolgarski sosedje vsled izkušnje prisiljeni, da v bodoče s krepkejšimi sredstvi kakor so pogodbe, Bolgariji zabranijo novo ofenzivo. Črnogorski poizkus, da se ločijo od srbske usode, po Pasićevem mnenju ne bo imel uspeha, ker se bo srbsko-črnogorski problem rešil takoj po vojni.

Kralji brez zemlje.

Curih. Iz Marseille se javlja, da četverosporazum popolnoma prezira kralja Nikolaja. Njegov obisk v Parizu so odklonili. Le s težavo je kralj zbral skromna sredstva, da plačuje svoje ministre.

Bukarešt. Car in kralj Peter sta izmenjala brzojavke. Kralj Peter je brzojavil z ozirom na svoje daljše lastnoročno pismo, izročeno po Pasiću, carju, da obnovi svoje prošnje glede na bodočnost svoje vladarske hiše. Car je odgovoril ljubeznivo, a neobvezno, da stori vse, da pripomore hiši Kara-georgjevičev do njenih pravic.

× × ×

Bolgarsko vladno glasilo o potovanju bolgarskih poslancev v Avstriji.

Sofija, 11. maja. (K. u.) Oficijozna »Narodni Prava« pišejo: Bolgarsko ljudstvo je bilo že globoko ganjeno od sprejema, ki so ga vodilni krogi in prebivalci donavske monarhije pripravili našim poslancom. Posebno so vplivale izjave odličnih mož o našem carju. Pozdravi na bolgarskega carja nam pričajo, da nas vodilni krogi dobro razumejo in so dokaz zaupanja in pristranosti do bolgarskega naroda, ki v svojem carju vidi nositelja svojih stremljenj. Tega ne bomo nikdar pozabili in na to bomo gradili.

× × ×

Grški ministrski svet.**Ljudstvo za kralja.**

Atene, 11. maja. Včeraj se je pri kralju vršil ministrski svet. Skuludis se je nato eno uro razgovarjal z rumunskim poslanikom. Poslaniki entente so naznanili, da misli ententa začasno zasesti še nekaj grških otokov. Anglija ustanovi več novih mornariških opirališč. Kralj je v zadnjih dneh dobil vdanostne adrese iz vseh krajev dežele. Tako se hoče menda ljudstvo demonstrativno izjaviti za kralja ravno ob času najhujšega pritiska entente.

Grška zbornica.

Atene, 11. aprila. (K. u.) Wolff poroča: Zbornica se odprla 15. maja. Vlada predloži državni proračun.

Francoski poslanik pri grškem kralju.

Pariz, 11. maja. (K. u.) »Temps« poroča, da je grški kralj imel razgovor s francoskim poslanikom.

Ententa na Grškem.

»Hestia« poroča, da je ententino poveljstvo pristanišče v zalivu Suda na Kreti močno utrdilo. Kmalu pride močno angleško brodogoj.

Ententa je grški vladi sporočila, da bo grškim diplomatičnim kurirjem dovolila potovati le v spremstvu angleških ali francoskih častnikov. Razburjenje veliko.

Venizelos.

Sofija, 11. maja. Ljudstvo je tako jezo na Venizelosa, da je prosil za policijsko varstvo. Gunaris mu je postavil stražo pred hišo.

× × ×

Angleži in rumunska moka.

Kolin, 11. maja. »Kölnische Zeitung« poroča iz Bukarešte, da je angleška pisarna, ki ima nalogo, nagajati gospodarskemu razmerju med Rumunijo in osrednjima državama, rumunskim mlinarjem predlagala, da naj proti odškodnini svoje mline ustavi za tri mesece. Večina mlinarjev je ponudbo sprejela. Zveza bo jasna, če se vé, da sta se osrednji zvezi z mlinarji pogajali o nakupu 9000 vagonov moke.

Turčija v vojski.**Turško poročilo.**

Carigrad, 12. maja. (Kor. ur.) »Agence telegraphique Milli«: Glavni stan naznanja: Iraška fronta. Nobene izpremembe.

Kavkaška fronta. Sovražnik, ki je bil izrinjen v odseku južno od Coruha, je mogel deloma ustaviti svoje umikanje 6 do 12 km vzhodno od svoje stare postojanke. Protinapad, ki ga je bil včeraj uvedel sovražnik z dvema bataljonoma s svojega desnega krila, da bi zopet osvojil svoje stare postojanke, je bil z izgubami zanj odbit. Na ostalih odsekih fronte nobenega delovanja. Neki rušilec, ki je 4. maja križaril v vodah otoka Kösten, je bil vsled ognja naše artiljerije prisiljen, da se je umaknil.

Napad na c. in kr. poslanika v Teheranu.

Petrograd. (K. u.) Petrograjska brzojavna agentura javlja iz Teherana: Neki mož, Djemal bej, je napadel avstrijskega poslanika grofa Logothetti. Poslanik ni bil ranjen.

Pred splošno ententno oienzivo?

Polkovnik Stegemann piše v švicarskem listu »Bund«: Zdi se mi, da ni brez pomena izprememba v poveljstvu, ki se je pred Verdunom vnovič izvršila. Potem, ko je francoska vlada izvrstnega branilca verdunske postojanke, generala Petaina in njegove skupinske voditelje odklikovala in s tem izrazila prepričanje, da smatra verdunsko bitko v glavnem za odločeno, čeprav se še živahno bojujejo, je bil Petain imenovan za poveljnika francoskih osrednjih armad med Soissonsom in Verdunom. Pred Verdunom poveljuje mesto njega general Nivelle, ki je četrti poveljnik te fronte (Sarrai, Humbert, Petain).

Nastane vprašanje, ali gre tu le za odlikovalno povišanje tako zaslužnega moža, kot je Petain, ali če so s tem povišanjem v zvezi posebni nameni. Med Soissonsom in Verdunom leži klasična prodiralna točka Champagne, leži Chalons kot veliko zbirališče rezerv, kjer se sedaj ruski polki seznanjajo s francosko taktiko in kjer se zbira v poletju zopet uporabne črne čete. Ali hočejo Francozi pričeti pod generalom Petain ofenzivo, katero jim že dolgo časa vsiljuje strateški položaj in za katero so Angleži sedaj morda le pripravljani? Ali se bo splošna skupna ententna ofenziva kljub ogromnim izgubam pred Verdunom in pri Postavih končno vendarle pričela, potem ko so se Italijani nanovo razvrstili in so celo v Solun došla ojačenja?

Mali vojaški uspehi sporazuma.

Genf. V Londonu izhajajoče glasilo vojnega ministertva objavlja kritiko

o vojaškem položaju sporazuma, ki izjavja: Sporazum je dosegel do zdaj zelo malo. Potreben je enoten načrt, da se za boj izrazi pozorišče. Povsod so se prepričali, da se Nemci ofenzive ne boje in da se povsod drže, kjer se branijo.

Razna poročila.**Nemčija — Avstrija — Turčija.**

Berlin, 11. maja. V državnem zboru je socialist Hierfeld vprašal, kakšno vsebino ima turško-nemška pogodba, kakor jo je omenjal turški zunanji minister pri sprejemu nemških poslancev. Državni tajnik Zimmermann je odgovoril, da se je Turčiji v začetku vojne ponudilo brambno zavezništvo, kar je Turčija sprejela. Vsebina je tajna. Sedaj pa se gre za pogodbo o konzulih, pravnem varstvu, izročanju in naselevanju. Pred ratifikacijo pridejo pogodbe v državni zbor.

Nova četverozveza.

Bern. »Echo de Paris« poroča iz Tokia: Japonski list »Nishi Nishi« izjavlja, da je japonsko-ruska pogodba le predhodnica nove četverozveze, katero sklenejo Francija, Anglija, Rusija in Japonska. Zelo veliko Japoncev bi pozdravilo, če bi se ta četverozveza razširila v peterozvezo s pridružitvijo Amerike.

Bivši nizozemski finančni minister o koncu vojske.

Curih. »Neue Züricher Zeitung« objavlja iz Amsterdam: Bivši nizozemski finančni minister Treub, ki pripada vodilnim politikom Nizozemske, je izjavil, da se gotovo vojska konča prej, kakor se splošno sodi. Pač se še pričakuje velika ofenziva zaveznikov najkasneje sredi poletja, a trajna nedelavnost obeh armad je izključena, kakor je tudi izključena tretja vojska pozimi. Treub ne veruje, da bi ofenziva četverosporazuma osvojila severno Francijo in Belgijo. Ne dvomi, da se ponovi samostojnost Belgije in da se vrnejo Franciji zasedene pokrajine in je prepričan, da se to zgodi, ko se vrnejo Nemčiji vse njene kolonije. Zemljevid Evrope se izpremeni izključno le na vzhodu in na Balkanu. Vse to se utrdi v dveh do treh mesecih tako, da ne bo mogel nihče upati na izpremembo položaja v svojo korist. Ko se to zgodi, napoči psihološki trenutek, da se odloži orožje.

Nemiri na Portugalskem.

Rotterdam. Iz Londona se brzojavlja, da se je prekinil v sredo promet po kablju s Portugalsko. Tudi čez Španjo ni došlo nekaj dni nobenih poročil s Portugalskega.

Revolucija na južnem Kitajskem.

Genf. Francoski listi javljajo iz Shangaja: Vstahi so proglasili kanton začasno za glavno mesto južnih dežela in sestavili vojaško vlado, ki ji predseduje guverner dežele Yunnan.

Dnevne novice.

— Slovenec in Hrvat — brat in brat. Pod tem naslovom piše »Hrvatski Dnevnik«: »Te dni mi je znano založništvo v Berlinu Toussaint-Langenscheidt z nekim prospektom doposlalo barvano karto, na kateri so vsi evropski jeziki označeni z barvami. Za hrvatski in slovenski jezik se ne rabi posebne barve, marveč sta oba jezika označena z isto barvo. Morda se to ni zgodilo namenoma, ali ta karta naj bi bila za nas — program! Hrvatje in Slovenci so vsak za-se prešibki, kot narodna enota pa so močni. Danes odganjajo zvesti sinovi hrvatskega in slovenskega naroda nesrečnega Italijana, ki požrešno preži po hrvatski Dalmaciji hrvatsko-slovenski Istri in slovenskem Primorju. Grozdje je kislilo! Vojne bo enkrat konec in mi hočemo imeti gotovo mejo proti lačnim Italijanom. Ali ta pozabi s časom na modre lise in udarce, ki jih je dobil in bo hotel zopet posezati po tuji posesti, a Hrvatje in Slovenci bodo morali stati na straži in se boriti tudi v miru. Toda, če si podajo roke in če bodo trdno držali skupaj, bodo boljše stražili in se boljše borili.« Po »Straži«.

— 25letnica okrožnice Leona XIII. o delavskem vprašanju. Na jutrišnji nedeljo bo 25 let, kar je izšla slovita okrožnica papeža Leona XIII. »Rerum novarum« o delavskem vprašanju. Okrožnica je močno vplivala na socialno organizacijo in zakonodajo. Prihodnji teden priobčimo članek.

— Nemška »enotna« stranka. Kakor poročajo nemški listi, skušajo iz raznih nemških svobodomiselnih strank, ki so danes v »Nationalverbandu«, ustanoviti enotno stranko. »Reichspost« vprašuje, kako bo mogoče zediniti svobodomiselnih »samoagrarce« in liberalne »samoindustrijske«, semite in antisemite. Nova stranka bi iskala zveze na levo k socialni demokraciji

in na desno k krščanskim socialcem, da bi nemški narod zopet dobil politično vodstvo, nemški svobodomiselci pa vajeti.

— Višja državna podpora za otroke vpoklicanih. Državni zakonik prinaša ministrsko naredbo, ki za otroke pod 8 leti zvišuje vzdrževalnino za 50 odstotkov, tako da znaša sedaj 75 odstotkov podpore odraslih. Ta priboljšek velja za osebe, ki so navezane na najeta stanovanja in pa tam, kjer je življenje dražje, to je po mestih in industrijskih krajih. Te zvišane podpore pa ne dobivajo družine, kjer več kakor trije svojci dobivajo polno podporo, ker pri večjem številu celih podpor v eni družini se da že itak boljše gospodariti. Ti priboljški bodo državo na leto stali okoli 60 milijonov kron. Določbe pa so nekoliko zboljšane tudi v drugih točkah: Za državno vzdrževalnino ali podporo morejo priti v poštev tudi otroci, ki so se rodili po smrti ali odkar se pogreša vpoklicani. Ravno tako je določeno, da imajo otroci, ki so po zgorajšnjem času dosegli 8. leto, dobivati polno podporo. Ukazano je tudi, da je prispevek za preživljanje in stanarino priznati in plačevati tudi tedaj, če se prej te podpore vsled nadaljnjega uživanja plače ali zaslužka ali vsled prostega stanovanja ni zahtevalo ali priznalo, in je sedaj plača ali stanovanje, ker je vpoklicani umrl ali se pogreša, odvzeto in se je pravočasno prosilo za podporo. Tudi te določbe bodo vzele precej državnega denarja. Do konca leta 1915 se je izplačalo državnih prispevkov za preživljanje skoro eno milijardo.

— Nemški »Schulvereine« si je na Dunaju zgradil nov društveni dom. Predsednik poslanec dr. Gross je opisal zgodovino društva, ki je nastalo iz globoke srčne potrebe nemškega naroda. Naštel je društvene naloge za bodočnost in rekel, da se bo dalo nemško zemljo le tedaj vsaj na polovico ohraniti, če se delovanje »Schulvereine« dopolni in razširi z delom občin, zlasti ogroženih občin samih. In katera občina ni danes ogrožena vsled slovenskega priseljevanja? Govornik opozarja posebno na Dunaj. (»Grazer Tagblatt«.)

— Hrvatski sabor se sestane začetkom junija, najbrže 10., da razpravlja o indeminetih do konca tega leta. Nadalje predloži vlada zakonski načrt za podaljšanje današnje finančne nagodbe z Ogrsko. Finančna nagodba se podaljša za eno leto.

— Slovensko planinsko društvo opozarja izletnike, da se je vsled društvenega prizadevanja zopet vpeljal nedeljski vlak, ki vozi iz Komnika po 9. uri zvečer. Ta vlak bo izletnikom v Kamnik in v kamniške planine jako dobro služil. Pričakovati je obilo prometa v te kraje, ker je obisk drugih krajev in planin ožekoten ali onemogočen. Društvo opozarja, da je koč v Kamniški Bistrici že oskrbovana z jedili (tudi mesnimi) in s pijačami, priporočljivo pa je, da se izletniki s kruhom sami preskrbe.

— Potres. Iz Adlešič, 11. maja. V sredo ponoči par minut pred polnočjo smo čutili valovit potres, da so okna zašklopeta. Prišel je menda od zahoda. Nekateri trdijo, da je bilo slišati, kakor bi bilo pred potresom zagrnelo.

Kako se godi našim ujetnikom na Ruskem? Iz ruskega ujetništva je že opetovano pisal svoji ženi v Zlebe št. 12, pošta St. Peter pri Novem mestu, Franc Zidanek, bivajoč: Stancija Hvorostjanka Hutor Boristovskij Hrinnikov, Rossija. — Pravi, da ji je že mnogokrat pisal, a njenega odgovora ni še nobenkrat prejel. Dne 14. marca 1916 pa ji je pisal obširneje pismo, ki je znamenovano po ruski in avstrijski cenzuri. Pisano je v slabi nemščini. Mož omenja, da se mu slabo godi in da je pri slabem zdravju. Delati mora na neki pristavi, kjer si služi 12 rubljev na mesec, a brez vse hrane. Uposljeni so trije, ki morajo vstajati ob treh zjutraj in neprenehoma delati do noči. To traja dan na dan na svetek ali petek. Poleg stoji »vavpt« in nad njimi kriči ter priganja. Ker je bil ozebel, ga noge bole; šel je k zdravniku, ki je rekel, da ga mora poslati v bolnišnico, ali trdosrčni oskrbnik tega ne pusti. — Trije ljudje imamo 260 svinj krmiti in snažiti. Dne 11. marca so me silno bolele noge, da nisem šel na delo. A naš oskrbnik pošlje policaja s korobačem, ki me je tako natolkel, da sem bil ves črn. Mi smo prodana kri. Tako življenje imajo avstrijski ujetniki na Ruskem. — Ker je pismo imela v roki k. k. Gemeins. Zentr. Nachw. Büro — Zensur Abt. Wien, bo najbrž o tem obvestila poklicano oblastvo za naše ujetnike.

— Smrtina nesreča na železnici. 10. t. m. popoldne je zgrabil stroj na progi pri Martinju hribu blizu Logatca 17 letnega železniškega delavca Jožefa Mihevc in ga tako poškodoval, da je nesrečnik v nekaj minutah izdihnil.

— Dr. Franc Slama oproščen. Olomuški »Nasinec« poroča: Bivši državni poslanec dr. Fr. Slama, vpokojeni

višji dež. sodni svetnik, je bil preteklo leto v juniju od vojaškega sodišča na Dunaju zaradi zločina po § 61 (velež-daja), obsojen na 5 let težke ječe. V sled tega je vložil ničnostno pritožbo. Pri najvišjem sodnem dvoru na Dunaju se je vršila dne 1. maja nova razprava, pri kateri je bil popolnoma oproščen in z njim vred še 28 dijakov iz Brna.

Nov nuncij na Dunaju. Kakor poroča »Giornale d' Italia«, je bivši argentinski nuncij monsignor Loccatelli določen za nuncija na Dunaju, kamor pride šele, ko bodo dopuščale politične razmere.

Iz Idrije. Teden Rdečega križa se je pri nas nepričakovano dobro obnesel. Okoli 2600 kron se bode odposlalo. Ako bi vsako mesto in teh je 20.000 v Avstriji, darovalo primeroma toliko, bi se po celim cesarstvu nabralo 50 milijonov. S tako svoto bi bile naše bolnišnice preskrbljene za dolgo časa. Naše mesto je ravno, le rudar stanuje tu, nima bogatega meščanstva kakor drugod, ne velikih podjetij, kjer se dobe bogatini, ki pri takih prilikah odrinejo precejšnjo svoto. Nabralo se je toliko le iz tega vzroka, ker so vsi sloji po svojih močeh prispevali. Vse šole so se trudile, da so obšli vsacega, posebno krajevni odbor pa je delal na vso moč, da bi predstava v gledališču privabila mnogo občinstva. Krasno je nastal vodja naše realke profesor Kuželič-ki Sočin tok in njeno okolico. Videla se je je vsa straža ob Soči, tudi kanon je meril na sovražnika, druga slika »Rdeči križ« je plastično kazala, koliko se dela za ranjenice. Dvakrat je nastopil mešani zbor, 74 pevki in pevcev močan, dvospev in samospev s spremljevanjem glasovira, igra: »Kjer usmiljenje, tam Bog«, posebno primerna za tak namen, konečno cesarjeva soha z zelenjem in čarobni razsvetljavi s cesarsko himno — torej bogat in raznovrsten vspre- red, ki se je v vseh točkah izbornu izpe- ljal. Ni čuda, da so bili pri dni pred tema predstavama že vsi sedeži razprodani; in so samo dve predstavi donesli 855 kron 40 vin. Sploh moramo reči, da je Idrija v polni meri storila svojo dolžnost, da je pre- cej dušnega užitka nudila darovateljem. Morali bi navesti več imen, oseb, ki so se na razne načine trudile in kazale svojo spretnost in okus, a tega ne storimo, ker se tu ne gre za osebe, pač pa za blagi na- men. In da so tega dosegli, naj jim bo v plačilo za ves trud in požrtvovalnost.

— **Smrtna kosa.** V Krškem je umrla 12. t. m. gospa Ivana Rozmanova, soproga učitelja in posestnika g. Florijana Rozman, v starosti 81 let. Bila je skromna, pobožna in plemenita žena, radodarnih rok do revežev in skrbna gospodinja dijakom meščanske šole, ki so vrsto let pri nji sta- novali, prava »dijaška mamica«. Vsak, kdor jo je poznal, jo je tudi spoštoval. Blag ji spomin!

Sedanje najvišje cene za krompir ostanejo po naredbi notranjega mini- stra tudi od 1. junija dalje do nadalj- nega v veljavi.

— **Naglioma je umrl** v Libereh vodja ondodnih Čehov dr. Václav Ša- manek.

— **Brivski učenec napadel z britvi- jo brivskega pomočnika.** Milan Zivko- vič, brivski pomočnik v Zagrebu je na- znanil tamošnji policiji, da ga je v briv- nici napadel iz neznanega vzroka briv- ski učenec Ivan Nikičer, mu z britvi- jo prerezal žile na desni roki in ga tako težko poškodoval.

Primorske novice.

— **Zastopstvo velike občine Pazin** je imenovalo dne 10. t. m. enoglasno svojim častnim občanom eksc. generala Svetozara pl. Borojeviča.

Spomenik vojni mornarici v Trstu. Povodom 50 letnice bitke pri Visu se je v Trstu osnoval odbor za spomenik naši slavni mornarici, ki tudi sedaj tako odločno in uspešno brani naše obale. Spomenik naj bi stal na enem iz- med tržaških obrežnih trgov. Za njego- vo zgradbo naj bi se porabili deli fre- gate »Erzherzog Ferdinand Max«, ki je s svojim zadiralom (Rammsporn) raz- klala italijansko zastavno ladjo »Re d' Italia«. Odbor se je oglašil pri namest- niku in drugih civilnih in mornaričnih činiteljih za podporo in pomoč, ki se mu je tudi vsestransko obljubila.

Zrelostni izpiti za gojence in gojenke goriških učiteljskih v — Ljubljani. Ker je videti, da je c. kr. naučno ministrstvo na- klonjeno predlogu, da se omenjeni izpiti vršijo v Ljubljani, kjer je dovolj učiteljskih sil na razpolaganje, in sicer v do- bi od dne 6. do dne 15. julija t. l., tedaj se pozivljejo goriški četrtletniki in četrtletnice, da takoj dopolnijo svoje prošnje, opremljene z zadnjim letnim izpri- čevalom, ravnateljstvu c. kr. moškega učiteljskega goriškega (Ljubljana, Dunajska ce- sta 38/II.). Hkrati se opozarja, da se za časa preskrbe s potrebnimi sredstvi, zlasti tudi s potnimi izkaznicami.

Ranjen je bil dne 6. t. m. pri Sv. Lu- cij znani in priljubljeni trgovec Munih.

Šrapnelska kroglica ga je zadela spredaj v levo prsno stran, vendar tako, da so ostala pljuča neškodovana. Zdravi se v vojaški bolnišnici v Klavžah pod Podmel- cem. Kljub vsej nesreči je vendar zadovo- ljen, se prijazno smehlja in upa, da bode lahko kmalu šel zopet kljubovat sovražni- ku k Sv. Luciji.

Pri Gorici ponesrečeni laški zrako- plov. Med laškimi zrakovci, ki so ne- davno padli z gorečim zrakovcem pri Gorici na zemljo in se ubili, je bil 42letni major laškega generalnega štaba, Postu- me, eden ustvariteljev laškega letalstva.

Vojno odlikovanje. Za izbornu službo- vanje v železniškem prometu pred sovra- žnikom je podeljen revidentu postajenačel- niku Franžemlju zlat zaslužen križ na traku hrabrostne svetinje.

Najnovejši zapisnik pogrešanih družin s Primorskega priobčimo v ponedeljek. Umrla je v Gorici gospa Grusovin.

Ljubljanske novice.

Ij Prosvečno društvo za Trnovo in Krakovo naznanja svojim članom, da bo društvena knjižnica odprta od jutri naprej vsako nedeljo od 1—2. ure po- poldne. — Vabijo se tudi člani, naj se udeležijo sv. maše na Rožniku 18. maja, v četrtek ob 5. uri zjutraj, ki se bo da- rovala za člane-vojaške in za skorajšen časten mir. Zbirališče ob pol 5. uri pri »Križu« pod Rožnikom. — Slednjič naj se društveniki tudi blagohotno spom- nijo na zaostalo članarino, ker moramo kljub vojski, ki nas ovira pri priredit- vah, vendar plačevati precej drago sta- novanje. Društvena zavest in dolžnost naj se toraj vzbudita!

Ij Odlikovanje. V zadnjem času je bilo junakom našega ljubljanskega pešpolka št. 27, podeljenih več svetinj, v znak hrabrosti pred sovražnim La- hom. Med drugimi je prejel tudi srebr- no hrabrostno svetinjo priljubljeni štabni narednik 7. stotnije, g. Ivan Me- den, posestnik v Ljubljani in sicer za izvrstno hrabro vedenje pred sovražni- kom. G. Meden je bil že trikrat odliko- van. Lansko leto je prejel pismeno po- hvalo, letos pa dve svetinji: eno bron- sto, zadnjo srebrno. Naše najiskrenejše čestitke vrlenu bojevniku!

Ij Umrl je danes ponoči občespo- štovani, vsem ljubljancem dobro znani bivši krojaški mojster magistrat- ni oficijant g. Franž Šturm, star 65 let. V prejšnjih letih se je živahno ude- leževal tudi političnega življenja, po- sebno obrtnega gibanja v Ljubljani. Tudi v najtežjih časih življenja si je ohranil zdrav humor. Bodi vrlenu po- štenjaku sladak pokoj in blag spomin!

Ij Poročil se je c. kr. nadporočnik v rezervi Viktor Negro z gdnjo Ivanko Hrast.

Ij Velika tatvina v Ljubljani. Go- stilničarju Alojziju Zorčiču v Kolo- dvorski ulici v Ljubljani je bila iz spal- nice ukradena zaklenjena železna skri- njica z naslednjo vsebino. Približno 4000 K gotovine, tri hranilne knjižice »Kmetke posojilnice« z vlogami 10.496 kron, 108 kron in 117 kron, glaseče se na Alojzija in Marijo Zorčič, potem ve- liko zadolžnic, računov itd. ter za 3000 kron zlatnine. Za tatom ni sledu.

Ij Oddaja pšeničnega zdroba. V mestni vojni prodajalni v Gosposki ulici se bo pro- dajal prihodnji ponedeljek, torek in sredo pšenični zdrob na krušne karte in sicer onim strankam, ki imajo legitimacije za mestno vojno prodajalno. V ponedeljek pridejo na vrsto stranke, ki se pišejo s čr- kami od L do Š; v torek one od T do Ž in od A do Č; v sredo pa one od D do K ter vse tiste stranke, ki so zamudile priti pra- vočasno.

Ij Mestna pekarna. Stranke, ki so upravičene dobivati kruh naravnost iz me- stne pekarnice v Gradišču, se opozarja, da prihajajo ponj ob delavnikih od 7. do 10. ure, ob nedeljah od 7. do 8. ure dopoldne.

Ij Včeraj popoldne je izgubil neki de- ček na potu od glavne trafike-Radeckega ceste do Škofje ulice denarnico, v kateri se je nahajal znesek 126 K 50 vin. Najditelj se prosi, da prinese izgubljeno proti na- gradi v trafiko Al. Uhliř, Škofja ulica 17.

Razne novice.

Morilec deklet v Czinkoti. Preiskava v krvavem romanu v Czinkoti vedno jas- nejše dokazuje, da je klepar Bela Kiss mo- ril svoje žrtve, katerih število se še ni moglo ugotoviti, zgolj iz lakomnosti. Od večjega števila deklet, katerih istovetnost se je že dognala, se je zvedelo, da so imele pred svojo umoritvijo večje denarne zne- ske. Najzanimivejše so izpovedbe bivšega policista Nagyja, ki je bil s Kissom prija- telj; glasom teh izpovedb si je Kiss sam preskrbel pločevino za sode in kolikor on ve, je več sodov spravil in morda tudi od- poslal na fingirane naslove po deželi. — Včeraj so odprli različne sode ob navzoč- nosti dveh sodnozdravniških komisij in iz-

vršili obdukcijo posameznih trupel, kar je povzročilo največje težave. Delo se je mo- ralo radi strašnega mrtvaškega smrada opetovano prekiniti. Doslej so odprli pet sodov. Vsebinska je bila naslednja: Iz prve- ga sode se je prikazalo mrtvo truplo shuj- šane ženske, ki je bila popolnoma obleče- na. Smrt je nastopila očitno že pred več leti. Dognalo se je, da je bila zadavljena in zadušena. Občinski gostilničar in kle- parjeva postrežnica sta spoznala v njej de- klo Katarino Varga, ki je po nekem no- čnem obisku pri kleparju ni bilo več na iz- pregled. Ko so odstranili obleko in našli na njenih prsih iz platna sešitdenarni moš- njček, je bil o njeni istovetnosti odstra- njen vsak dvom. Ta mošnjček, v katerem je hranila 500 K, je bila videla pri njej ne- ka kmetica. — V drugem sodu so našli predvsem nekaj ženske obleke, kakor srajco, predpasnik in par nogavic. V tem sodu je bilo truplo dobrorejene ženske, ki je bila oblečena le v raztrgano srajco. To truplo izvira na vsak način iz kasnejšega časa, nego ono v prvem sodu. — V tretjem sodu je istotako tičalo žensko truplo, ki je bilo čisto pokrito s prahom in drugo ne- snago ter skupaj stisnjeno; doslej še niso mogli dognati identitete. Zanimivo je, da je bilo to truplo konzervirano. Kakor se zdi, si je morilec dobro premislil vpraša- nje o konzerviranju trupla. Da bi ga ne izdal mrlški smrad, je polil truplo z neko alkoholno podobno tekočino. — V četrtem sodu so našli modro tekočino, ki se je iz- kazala kot bakrena galica. — V petem so- du je bilo truplo mladega dekleta, ki je bilo izginilo leta 1906. — Postrežnico Jakubek so zopet izpustili, ker je bilo njeno včerajš- nje zmedeno govorjenje v resnici le po- sledica duševne zmedenosti. Vendar je iz- povedala, da je služil neki Nagy Kissu kot posredovalec ženskih. Dalje preiskuje po- licija sled za nekim gostilničarskim sinom iz Czinkote, ki se je cela leta udeleževal Kissevega početja. O Ivanu Nagy, bivšem občinskem redarju in prijatelju kleparske- ga mojstra, so se dognali sumljivi podatki. Letošnjo zimo so mu zmzrnili prsti na des- ni nogi in po operaciji se je zdravil približ- no en mesec v neki budimpeštanski delav- ski bolnišnici. Kakor se sedaj pripoveduje, je imel Ivan Nagy ponoči hude sanje. Fan- taziral je v mrtvih truplih umorjenih de- klet in ko so mu včeraj zjutraj povedali, kaj poročajo časniki o najdbi sodov v Czinkoti in ga vprašali, če nič ne ve o tem, se je začel tresti. Vendar pa doslej taji. Do- slej se je oglašilo že 160 oseb iz cele Ogr- ske, ki so tekom zadnjih 10 do 12 let po- grešili katerega svojih ljudi. Dognalo se je, da je imel Kiss tekom 10 let zveze z 178 ženskami, ki jim je obečal tudi zakon. V 12 letih je imel 74 nevest. 23 pogrešanih žensk so tista leta, predno so izginile, vi- deli pri Kissu.

Reforme hotelov. Trgovinsko mini- strstvo je izdalo naredbo, ki hoče zbolj- šati gostilne in hotele. Cene morajo bi- ti vedno vidne in postranske pristoj- bine je treba zapisovati ločeno. Nova naredba ima tudi predpise o snažno- sti hotelskih prostorov in oprave. Obrt- ne oblasti imajo strogo paziti na izpol- njevanje novih predpisov, občinstvo pa se poziva, da v lastnem interesu sa- mo izvaja primerno kontrolo.

— **Oljka kaže** v južni Dalmaciji zelo dobro, med tem ko se je v srednji Dalma- ciji pojavila na oljki už ter se je bati, da sadu popolnoma ne uničijo.

Velik požar. 3½ milijona kron škode. Strašen požar je divjal na lesnem skladišču v Marmaros Szigeth. Škode je povzročil 3½ milijona kron.

Velikanske povodnji na Norveškem je povzročilo tavanje snega. Reke so stra- šno narastle. Uničenih je veliko mostov in nasipov.

— **Vojni čevlji.** Da se zaradi časovnih razmer nastale draginje revnejšim in manj premožnim slojem po možnosti odpomore, je ustanovilo c. kr. namestništvo v Grad- cu dobrodelno podjetje, ki bo tem slojem oddajalo takozvane vojne čevlje z leseni- mi podplati po zelo nizkih cenah. Ti čevlji so izdelani iz dobre rjave kravine, ki se ne rabi za vojaška dela, so prav lični in stanejo: št. 26 do 30 (otroški) 6 K 60 vin.,

št. 31 do 35 (deški in dekliški) 8 K 20 vin., št. 36 do 39 (moški in ženski) 10 K 30 vin., ter št. 40 do 46 (moški) 12 K 80 vin. S tem je zaračunjena tudi pošiljatev; pro- dajalci pa dobe 10 odstotkov popusta. Iz- kušnja je do zdaj pokazala, da te čevlje zelo hvalijo, in vsa znamenja kažejo, da bo prebivalstvo vedno bolj segalo po njih. Podjetje je tako obširno, da ne zalaga lah- ko le prebivalstvo Štajerske, ampak tudi Kranjske. Na to se posebno opozarjajo občine in drugi interesente s pripombo, da je naročila pošiljati na glavno pisarno c. kr. namestništva za oddajo cenejših po- trebščin, Gradec, Bürgergasse 2, II. nad- stropje. (Hauptkanzlei der k. k. steierm. Statthalterei für Abgabe billiger Bedarfs- artikel in Graz, Bürgergasse 2, II. Stock.)

Nemčija in Amerika.

»Krasna prilika za Wilsona.«
Berlin, 12. maja. (K. u.) Wolff brez zi- ce iz New Yorka: Neka washingtonska vest »Evening Post« pove, zakaj je Wilson od- govoril na nemško noto: Ameriška vlada nemške note ni smela pustiti brez odgovo- ra, kajti to bi po diplomatičnih običajih po- menjalo, da jo sprejme neomejeno. V tem slučaju bi se Amerika tudi na Anglijo ne mogla obrniti glede blokade, ne da bi vzbudila vtisa, da dela pod pritiskom Nemčije. Ameriška nota je morala opozoriti, da Amerika ne sprejme nobenega migljaja gle- de njenih sporov z Anglijo, ampak da si mora ohraniti svobodno postopanje. Vse- kakor je mogoče, da bo mirovna tipalnica, ki je v zadnji nemški noti, pri Wilsonu našla nekaj pozornosti, toda to le v posebni noti. Tukaj noče nihče spornih vprašanj, ki so v zvezi z razpravo o evropskem miru, mešati z nesporno pravico Združenih dr- žav glede vojevanja podvodnikov. Ni goto- vo, da bo Wilson zopet poizkusil posredo-

V vojaško službovanje zopet vpokli- cana družabnika trdke Ciuha & Jesih, »Pod Trnčco« vlnudno javljata p. n. občin- stvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. od- jemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Meinl-ov
čaj

nove
letine

Kalodant

Zobna - kréma 90 vlnarjev

Naravna

BILINSKA

KISLA VODA

najbogatejši alkalični (natron litjevi) kislec na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti »Bilinske« izvolite vprašati hišnega zdravnika.

Naznanilo. Vljudno naznanjava da soz otvorila v soboto dne 6. maja na Marije Terezije cesti dobroznano

Restavracija
„pri Levu“.

Skrbela bodeva za dobro domačo kuhinjo, pristno vino ter vedno sveže pivo, na razpolago je lep senčni ur, za zabavo električen pianino. — Zahvaljujete se vsem cenjenim gostom za dosedanje naklonjenost, priporočava se za na- daljnji obilni poset v novem podjetju, in bodeva za priporočitev v prijatelj- skih krogih zelo hvaležna.

S spoštovanjem
Peter in Josipina Košak.

vati, toda nekaj, kar gre za tem, se resno razmišlja. Morda to ne bo imelo takojšnjih uspehov, pa bo vsaj dokazalo, da hočejo Združene države pomagati, da se kmalu doseže mir.

Hearstovi listi prinašajo članke z naslovom: »Krasna prilika za Wilsona«, kjer pravijo, da se za Wilsona, ki je sprejel nemški odgovor, odpira pot za častno in uspešno posredovanje med vojujočimi. Ti listi pišejo: Prepričani smo, da so vsi Amerikanci pripravljeni in želijo, da naša vlada vsaj napravi pošten in časten poizkus, da se konča grozna vojna, predno je izčrpala in uničila silo naših bratskih narodov onstran Atlantskega morja.

Razporejen v Ameriki.

Kolin, 12. maja. (K. u.) »Kölnische Ztg.« poroča 10. t. m. iz Washingtona: Dokaj splošno sodijo, da Nemčija na Wilsonovo noto ne bo odgovorila, ker je Wilson na globok utis nemškega odgovora moral odgovoriti z ostro noto. Ententi prijazni listi, kakor »Times« in »Herald« zmerjajo kakor perice. Pristaši entente so res zelo razočarani, ker je kriza končana in kažejo, da sedaj nimajo za Wilsona ničesar več. Dežela gleda na torpedacijo »Cymrica« čisto mirno. Splošna pozornost velja sedaj Meksiki, kjer se je bati resnih zapletljiv. Pravijo, da bo Amerika morala nastopiti.

Berlin, 12. maja. (Kor. ur.) Newyorški zastopnik Wolffovega urada javlja brez žice dne 12. t. m.: V uradnih washingtonskih krogih ne pričakujejo nobenega odgovora na zadnjo ameriško noto in tudi upajo, da ne pride noben odgovor, tako da bi bila stvar končana in bi se moglo razburjenje poleči.

Berlin, 12. maja. (Kor. ur.) Newyorški zastopnik Wolffovega urada poroča brez žice 9. t. m.: »New World« razpravlja o notih v uvodnem članku in pravi: Velika večina ameriškega ljudstva ne želi vojne in tudi ne pretrganja diplomatskih odnosov z Nemčijo. Vse, kar zahteva, je to, da Nemčija drži svojo zagotovila in napravi konec ubijanja ameriških državljanov, ako se poslužujejo svojih zakonskih pravic na visokem morju. To se more zgoditi le na ta način, da se drži Nemčija pri operacijah U-čolnov pravil križarske službe. Ako se to zgodi, ne bo v bodoče nobene krize več, ako se ne zgodi, pade odgovornost za kakršnekoli nesrečne posledice v polnem obsegu na nemško vlado.

Kongres za Wilsona.

Berlin, 12. maja. (K. u.) Wolff iz Newyorka brez žice 9. t. m.: Časopisje splošno soglašajo z zadnjim Wilsonovim odgovorom. Predsednik zborničnega odseka za zunanje zadeve je izjavil: Nota odgovarja položaju. Kakor sodim jo bo kongres odobril. Zdi se mi, da bo nota končala spor glede podvodnikov pod pogojem, da Nemčija izpolni svoje obljube. Mi sprejememo nemška zagotovila, toda nikakor ne moremo soglašati, da bi ta zagotovila stala v kakršnikoli zvezi z našim diplomatskim razmerjem z Angleško. Ne mislim, da hoče Nemčija dati samo pogojno koncesijo, ampak da je izrazila samo nasvet ali nado, da bi se mi potrudili pojasniti položaj, ki je nastal vsled angleške blokade.

Naročalke „Slovenca.“

Kupujem in prodajam ali v komisijon vzamem samo

starinske stvari
in tudi
staro zobovje.

ALBERT DERGANČ, brivec in starinar,
Franciškaška ulica št. 10, Ljubljana.

Vsakovrstne

39

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu
FR. CERAR, tovarna slamnikov v Stobu
pošta Domžale pri Ljubljani.

Novo Marijine pesmi

za mešan zbor, solospve
in orglje zložil
IGN. HLADNIK
op. 69. Cena 2 K.

Kontoristinja

katera je slovenskega in nemškega jezika in strojepisja vajena ter razume tudi knjigovodstvo, dobi stalno službo v pisarni takoj. Ponudbe izvoli se poslati na upravo „Slovenca“ pod št. R. 30./1179.

Sadnikar-jeve vrečice

Prodaja jih z navodilom po 2 K par:
Cvančara, drogerija, Ljubljana; J. R. Hočevan, lekarna, Vrhnika; J. Koschir („Pri Orlu“), Kamnik.

Najcenejše
dežnike in
solvčnike
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti
slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana,
Pred škofijo 19. Prešernova ulica 4
Popravila točno in ceno.

Na prometnem kraju se takoj odda v najem

lokal

za trgovino s skladiščem in kletjo. Pojasnila daje
Gaberšček, Dvorski trg 3-II. nadstropje.

2 krepka dečka

poštenih starišev sprejemem za kovaški
obrt. Hrana in stanovanje v hiši prosta.

IV. DEMŠAR,
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6.

Potrni neizmerne žalosti, vendar klani-
najoč se Božji previdnosti, naznanjamo
vsem prijateljem in znancem, da je
naša ljubljena hčerka, oziroma sestra

Tončka

v pondeljek, dne 8. maja zjutraj po
daljšem bolehanju, previdena z sve-
tini zakramenti za umirajoče, vdana
v voljo Božjo, še ne 19 let stara, pre-
selila v boljše življenje.

Pogreb nepozabno pokojnice vršil
se je v sredo, dne 10. maja ob 7. uri
zjutraj na farno pokopališče v Nevljah.
Zahvaljujemo se č. duhovščini, Ne-
veljski mladeniški in dekliški Marijini
družbi, zastopnicam Mekinske dekl-
ške Marijine družbe, in vsem, kateri
so kakršnikoli budi, pripomogli, da se
je pogrebna slavnost tako lepo in gan-
ljivo izvršila, kar nam je bilo v veliko
tolažbo, vsem udeležencem pogreba in
sploh vsem, ki so nam na ta ali oni
način tešili neizmerno žalost ob bridki
izgubi, ključemo: Bog plačaj!

Pokojnico pa priporočamo v pobož-
no molitev in blag spomin!

Na Vrhopoljah pri Kamniku,
dne 11. maja 1916.

Franc in Elizabeta Trobavšek, starši.
Franc, Janez, Jožef, bratje. — Ma-
rija, Apolonija, Franciška, Julijana,
Magdalena, Rozalija, sestre.

Postrežnica,

ki zna nemško govoriti in je poštena
ter snažna, se sprejme za celi dan. —
Plača K 24.—. Škofja ulica št. 13. pri-
tliče, levo.

Prvo kranjsko podjetje za umetno
steklarstvo in slikanje na steklo
Augustin Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta št. 13
pri „Figovcu“

se priporoča slav. cerkvenim
predstojništvom kakor p. n.
občinstvu za solidno izvršitev
vsakovrstnega umetnega ste-
klarstva in slikanja na steklo,
za steklarstvo v figuralni in
navadni ornamenti, stavbo
ter portalno steklarstvo —
Zaloga steklenega in porcela-
stega blaga vsake vrste, sve-
tilnik, zrcal, okvirov za podobe
itd. — Narisi in proračuni na
zahtevo zastoj. — Spričevala
mnogo dovršenih del na raz-
polago. 74

Na prodaj
ima
za kuho
brinje
brinjevice
v poljubnih množinah po nizki ceni
tvrdka Ivan Jelačin v Ljubljani. 814

Zahvala.

Vsem onim, ki so med boleznijo naše ljubljene

Nežice Defela

njo in nas toložili, ki so žalovali z nami ob njeni smrti in spremili rajnico k poslednjemu
počitku, izrekamo najpriščnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 12. maja 1916.

Žalajoči ostali.

Mesto vsacega
posebnega obvestila.

Vladni svetnik Ivan Šubie javlja v svojem in svoje rodbine imenu, da
je njegova predraga mati, oziroma tašča, babica in prababica, gospa

Jedert Šubie rej. Kisovec

dne 12. t. m. ob pol 6. uri popoldne, večkrat previdena z verskimi tolažili,
po mnogoletnem, mukopolnem trpljenju, v 82. letu na svojem domu v škofji
Loki zatisnila trudne svoje oči.

Pogreb se bo vršil v nedeljo, dne 14. t. m. popoldne ob 4. uri na
pokopališče v škofji Loki.

Mati zlata, ne boji ti teška gruda rodna!

V Ljubljani, dne 12. maja 1916.

Globoko potrtilim srcem na-
znanjamo pretržno vest, da je
nocoj o polnoči zatisnil svoje
trudne zemске oči po kratki a
mučni boleznj naš iskrenolju-
bljeni, nepozabni oče, oziroma
stric in brat, gospod

FRANC ŠTORM

magistratni oficijant

udan v božjo voljo in previden
s svetini zakramenti, v 65. letu
starosti.

Pogreb nepozabnega rajnika
se vrši jutri, v nedeljo, dne 14.
maja ob 4. uri popoldne iz hiše
žalosti, Turjaški trg št. 2 na po-
kopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo
brale v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Blagega rajnika priporočamo
v pobožen spomin.

Ljubljana 13. maja 1916.

Globoko žalujoči ostali.

Žalostni poročamo, da je Vsemo-
gočni po kratki bolezni poklical k
Sebi gospo

Franciško Skala,

posestnico,

ki je umrla dne 12. majnika t. l.

Pogreb nepričakovano naglo od-
vzete ml. drage soproge bo v nedeljo,
dne 14. majnika t. l. ob 5. uri po-
poldne na pokopališče k sv. Križu.
Blago pokojnico priporočam po-
božni molitvi.

V Idriji, dne 12. majnika 1916.

JOSIP SKALA,
nadsprevodnik v. p.

Potr neizmerne žalosti naznanjam
v svojem in vseh sorodnikov imenu
pretrsljivo vest, da je moja iskreno-
ljubljeno, dobro soprogo

Marijo Klopčič rej. Dovč

Vsegamogočni danes dopoldne ob pol
10. uri po kratkem trpljenju v deželni
bolnici prevideno s sv. zakramenti, sta-
ro šele 36 let poklical k Sebi.

Pogreb nepozabne Marije bo v
ponedeljek dne 15. aprila 1916 ob 3. uri
popoldne iz deželne bolnice v Ljubljani
na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale
v več cerkvah.

V Domžalah, dne 13. maja 1916.

Jožef Klopčič, soprog.

Baden Sanatorij Gutenbrunn
pri Dunaju. Seždravnik: dr. pl. Aufschnaiter
in ces. svet. dr. Podsanradsky.

Vojaške 938

narodne pesmi

za 4 glasove. Izdajatelj Fran Marolt,
učitelj, Ljubljana. Cena vezanemu
izvodu K 1.50, v platnu K 1.80.

Naročajo se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Salami

se oddajo pri

Vnovčevalnici za živino Ljubljana, Dunajska
1129 cesta 29.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od tr-
govcev. — Posredovalci se iščejo proti
dobremu plačilu. 2426

DEKLA,

ki zna peči kruh in se razume nekoliko v ku-
hinji, se sprejme pri boljši hiši blizu Ljubljane.
Plača po dogovoru. Naslov pove uprava „Slo-
venca“ pod št. 1156. (Znamka za odgovor.) 1156

Štambilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Selenburgova ul. št. 1.
Ceniki franko. 553 Ceniki franko.

MATTONIS

JEDINSTVEN
U SVOJOJ
ANALITIČNOJ
KAKVOČI

NAJBOLJE
ODAVNA NAJŠIGUR-
NIJE PORODIČNO
PIČE

GISSHÜBLER

ČISTI PRÍRODNÍ ALKALÍČNÍ
KISELI IZVOR

Zaloge v Ljubljani:
A. Šarabon in Julius Elbert.

K 1:20 K 1:20

Kompletna
predtiskarija
v hiši.

Šablona s 16 monogrami, primerna za
namizne prte, serviete, žepne robce in
vseh vrst perilo se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana Zidovska ulica 5. Ljubljana

K 1:20 K 1:20

Resna ženitna ponudba.

Dekle iz boljše kmečke hiše, prav dobrih
starišev stara 40 let, z doto 2.900 kron, se
želi poročiti z moškim, odločno katoliškega
mišljenja, s kakim posestvom ali drugim
imetjem.

Le resne prijave se prosijo na upravo
„Slovenca“ pod „majnik 1173“.
Tajnost pod častno besedo.

Premožen mož

želi v svrhu ženitve znanja
z gospodično ali vdovo brez
otrok s premoženjem ali pa
malim posestvom, 30—35 let
starosti. Termin do 25. maja.

Stroga tajnost se jamči.
Ponudbe s sliko pod št. 1153
na upravo „Slovenca“.

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima v zalogi sledeča krmila:

Grebove tropine (cece) v ploščah po K 84— in
zmleto & K 87— za 100 kg brez vreč.

Raprove tropine v ploščah po 76 K brez vreč
& 100 kg.

Glupke sladkorne pese v balah in vrečah po
50 kg & K 53— za 100 kg brez vreč.

Sladkorno krvno kilažo po 48 K & 100 kg z
vrečama vred.

Poljedelci: Naročite pri Gospodarski zvezi se-
mens, ječmen, domačo in nemško de-
teljo, graščico. Semensko koruzo za zeleno
krmo dobimo!

Kmetovalci: Preskrbite si od Gospodarske zveze
kajna, kalijev sol, 8% kalijev, 18—20%
mineralni in kostni superfosfat, mešana
gnojila, zlasti 14% žlindre, ki se dobijo v papirnatih
vrečah po 50 kg za K 10— & 100 kg z vrečo
vred. Naročniki naj dostavljajo lastne vreče
franko naš naslov, sicer se naročila ne bodo
mogla izvršiti, ker železnica v papirnatih vrečah
blaga ne sprejema. Dobi se tudi v platnenih
vrečah po 13-20 K & 100 kg z vrečo vred.

Gospodarska zveza pa nakupuje tudi po naj-
ugodnejših cenah koruzne storže, ajdove, prosene
in druge pleva.

Poljedelske stroje, motorje, mlinske itd.
naročate le pri Gospodarski Zvezi.

DEKLICA

se sprejme v službo stara 12—13
let; mesečna plača 8 kron. Naslov se
izve v upravnistvu Slovenca pod št. 1172.

Pozor! Blago Pozor!
se vsaki dan podražuje!

Prepričajte se,
da pri meni kupite najee-
neje: vsakovrstno peri-
lo, ševlje in vse potreb-
šine za šivilje. Se po
stari ceni: velika zaloga
umetnih cvetlic, na-
grobnih vencov s tra-
kovi in napisom, dokler
zaloga.

Kat. Widmayer
pri „Solneu“
za vodo.

Paradižniki v dozah,
malinov sok,
vermouth,
refoško v steklenicah kakor tudi
likerje
dobavlja tovarna likerjev
K. PFEIFER & sinovi, TRST.

Kupi se dobro ohranjeno moško

KOLO

s prostim tekom. Ponudbe na upravo „Slovenca“
pod šifro »kolo«.

Otroški voziček
majhen in lahak, se želi kupiti.
Vodmat, Ciglerjeva ul. 117.

Enonadstropna hiša
se zaradi odpotovanja pod ugodnimi
pogoji takoj proda. Več se izve v
Rožni Dolini št. 222 pri Ljubljani.

1175
Kupi se **mala hiša**
z nekoliko vrta. Cenjene ponudbe pod
»Mala hiša« na upravo „Slovenca“.

Hiša
nova, na dobrem zraku, ob-
stoji iz sobe, kuhinje, kleti
katera se lahko v sobo pre-
meni, pralnice pet svinskih
hlevov, drvarnice okoli hiše
7—800 sežnjev dobre zemlje
vse zasajeno, se iz proste ro-
ke proda. Več se izve cesta
dveh Cesarjev 6 Ljubljana. Za pismeni odgovor
znanka za 10 vinarjev. 1149

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo
izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.

2571 **Velika izbir**
površnih jopic
za dame in deklice.

„Pri Škofu“
Pred Škofijo št. 3, Lingarjeva in
Medarska ulica.
Podružnica trgovca R. MIKLAUČ.

Prodaja hiše

Prostornata hiša na Poljanskem predmestju
z več gospodarskimi poslopji, ki se lahko upo-
rabljajo za skladišča z dvoriščem in sadovnja-
kom, slednji sposoben za stavbišča, se zaradi
družinskih razmer pod ugodnimi pogoji proda.
Poizve se pri pospodu Dr. Otonu Valent-
schag-u, odvetniku v Ljubljani Franca Jo-
žefa cesta št. 5. 1021

KAVA!

Kava že zmleta že s sladkorjem in vsemi
primesi v kockah za 1/2 l kave.
Ena taka kocka stane samo 24 vinarjev.
500 K plačam tistemu, kateri mora reči, da
ni vredno.
Navodilo za pripravljanje se glasi: 1 taka
kocka v 1/2 litru vode 5 minut kuhati, od ognja
vzeti 2 minuti pokrito pustiti in najboljša sla-
dka kava je gotova.
Po pošti pošiljam najmanj 20 kock to je
1 kg za 480 K. Ovoj se zaračuna po lastni ceni.
Pošilja se po povzetju. Sprejemem pa naro-
čeno blago tudi nazaj če kateremu ne ugaja.
100 kock znižana cena K 22—
Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica
Ivan Urek, Ljubljana 4.
Mestni trg 13.

Vina
belega in rdečega, kakor tudi več hektu

slivovke

ima v zalogi **IVAN OGRIN, Laverca pri**
Ljubljani. 1155

3000kg REPE

ima na prodaj **MIHAEL REGOVČ**
trgovec in posestnik na Savi, p. Jesenice
Fužine Gorenjsko. — Cena po dogovoru.

Mehaniki in trgovci s kolesi
zahtevajte moj najno-
vejši engros-cenik o
kolesih, pnevmatikah in
delih. Najcenejši izvoz
A. WEISSBERG,
Dunaj
II., Untere Donaustrasse 23/S. oddelek I.
Slovensko dopisovanje.

VIKTOR NEGRO
c. kr. nadporočnik v rezervi

IVANKA NEGRO, roj. HRAST
poročena

V Ljubljani, dne 12. maja 1916.

Oves

se nadomesti z me-
lasnimi krmili ki jih
razpošilja **deželna cen-
trala krmil v Ljublja-
ni, Turjaški trg št. 3,**
v vrečah po 50 kg. Ce-
na je 35— K za 100 kg.

Razglas. 1163

V torek 13. junija 1916 pričenši ob 10. uri dopoldan in naslednje dni
se bode prodalo na lici mesta, na

prostovoljni javni dražbi
potom c. kr. sodnije v Cerknici,

gozdno posestvo „Občina“ pri Otavah.

Posestvo je po c. kr. geometru razdeljeno na 50 parcel. Prodalo se bode
po posameznih parcelah ali pa skupno s parno žago in hišo za stanovanje.
Natančni pogoji se izvedo pri **ANTONU DRAŠLERJU v Borovnici**
poleg kolodvora. Kupci se vabijo, da si ogledajo parcele pred dražbo.

ZAHVALA.

Podpisana Koren Amalija, v Budanjah št. 6 pri Vipavi
izrekam tem potom najpristrčnejšo zahvalo c. kr. avstr. vojaškemu
vdovskemu in sirotinskemu zakladu: Odd. vojno zavarovanje
ob priliki smrti svojega moža Franca Korena, ki sem ga zavarovala
za 1000 K; katero svoto mi je poslovalnica v Postojni točno
in resnično izplačala, dasi sem bila vplačala le nekaj malega na
račun premije 45 K. Obenem najtopleje priporočam to velekoristno
napravo s priporočilom, da brez izjeme vse družine, kojih svojci
se nahajajo v vojaški službi, dotične pravočasno zavarujejo.

V BUDANJAH pri Vipavi, 2. aprila 1916.

Koren, Amalija l. r.
Ferjančič Josip l. r. Priča: Čermelj Jakob l. r.

Kupiti se želi takoj že rabljena, pa dobro ohranjena

stiskalnica za seno.

Ponudbe naj se pošiljajo na županstvo občine Draga pri Kočevju.

Najfinejše brivske aparate in rezila, britve, lase-strižnike kupite najbolje in najceneje pri

A. Weissberg
Dunaj II.
Untere Donaustr.
23./S. oddelk IV.
Ceniki in engros-liste trgovcem zast.
Dopisuje se sloven.

Posedno visoko ceno imajo sedaj mešane cunje in odpadki sukna

katere kupuje v vsaki močini

V. Panholzer
Pražakova ulica št. 4, Ljubljana.

Kupim po visoki ceni okrogel kostanjev orehov jesenov

Ponudbe z ceno in množino (koliko vagonov) je poslati trditi:

J. Pogačnik, Ljubljana
Marije Terezije cesta 13 (Kolizej).
Na ponudbe brez cene se ne ozira.

Rogaška Slatina

Zdravljenje kot v mirnih časih.
Pričetek sezone 1. maja 1916.
Prospekte pošilja ravateljstvo.

A. Mildner-jeva nasl.
P. BARBORIČ
Ljubljana, Mestni trg 7.

Najnižje cene. — Popravila hitro in ceno.

priporoča bogato zalogo dun.
modelov nakinčanih in praznih

slamnikov
cvetic, peres, i. t. d.

V žalnih klobukih vedno velika izbira.

Najnovejše bluze za dame

A. & E. Skabernè

Mestni trg št. 10

Modni salon

Štuchly-Maschke
Ljubljana

Zidovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebnost izbrane novosti z Dunaja

Priporočila: najučetno izbero klobukov za dame in deklice kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov.

Popravila točno in vestno.
Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Solidno blago.
Priznana nizke cene.

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL-SINOV

tovarna kemičnih barv, lakov in firnežev

Resljeva cesta 1 **LJUBLJANA** Marijin trg 1

priporočajo vse vrste oljnatih, suhih, emajlnih in fasadnih barv, pristnega kranjskega firneža, mavca, prašnega olja za tla, strojnega olja, karbolina, čopičev, steklarskega kleja in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Ceniki na razpolago.

Krapina

-toplice zdravijo: protin, reumo, ishijas.

(Hrvatska) Poročilo in prospekt od direktorije gratis.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejkimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, va njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blek in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.

Lonček po 4, 6 in 10 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštним povzajem ali denar naprej iz tvornice kamor je naslavljati vsa naročila

Ana Csillag, Dunaj I, Kohlmarkt 11.

Objava.

Tovarna Singer Co., akcijska družba za šivalne stroje v Wittenberge (okraj Potsdam-Berlin) išče vsled izredno številnih vpoklicev večje število delavcev, ki so zdravi, in vojašine prosti. V poštev pridejo posebno: strojni ključavničarji ključavničarji za izdelovanje orožja, strugarji, mehaniki, strojni mizarji, strojni delavci (t. j. pomagači pri strojih za obdelovanje lesa in kovin, avtomatih na vijake in podobnih) vlivarje itd.

Pričuje se pa tem delom tudi lahko delavci iz drugih industrij, kot n. pr. iz tekstilne industrije, mizarjskih podjetij itd. Selilni stroški se plačajo delavcem predjemoma, in po posebnem dogovoru povrnejo t. j. nadomeste.

Wittenberge je procvitajoče mesto s točasno 23.000 prebivalci ki ima vse pogoje za nagel razvoj. Izborne šole, zdrava stanovanja z vrtom, zelo obsejni nasadi.

Vsa nadaljnja pojasnila daje poslovalnica v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4

Kranjska deželna banka v Ljubljani.

sprejema priglasitve na

Četrto 5 1/2% Avstrijsko vojno posojilo

I. Na 40 letno davka prosto 5 1/2% amortizacijsko državno posojilo po ceni 92.50 kron za 100 K nom.

II. Na davka proste 5 1/2%, 1. junija 1923 povračljive državno-zakladne liste pa po ceni 95 kron za 100 K nom.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje Kranjska deželna banka tudi hipotekarna posojila.

Brzjavke: Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic, Vagal Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital in rezerve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 30. aprila 1916 K 117.13.1619—,

31. decembra 1912 na knjižice in tekoči račun K 236.633.922—.

Pouk v vezenju brezplačen.

Cene stalne in solidne.

Za rodbinsko in obrtno rabo najboljši in najpripravnější so:

Jos. Petelinc-a

„Gritzner“ — šivalni stroji — „Afrana“

šivajo, vezejo, krpaajo perilo in nogavice.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo, levo, blizu franč. mostu, tretja hiša.

Kupcem z dežele se pri nabavi šivalnega stroja povrnejo stroški za vlak.

Naslov za pisma:
Josip Petelinc
Ljubljana,
Sv. Petra cesta 7.**Revizija žrebanj**pod jamstvom za vse srečke od njih početka
kakor tudi za poznejšo zaznambo. Pristojbina
K 1.— pri banki S. FISCHER, Dunaj, IX.
286 Währingerstr. 41.

Prodaja se

VILAV SELCIH (blizu Crikvenice), visokoprtilišna,
enonadstropna s 6 sobami, potrebnimi gospodar-
skimi prostori in 80 m² vrta. Vprašanja na: Ma-
rija Jaričević, SELCE, Hrv. Primorje.izbrano se je odnosilo na vojake v vojski in
sploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihtu, infuzionel,
prsnih, vratnih in bolečin v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment capitel
e compos.Nadomestilo
za Sidro-Pain-Expeller.

Steklenica kron. — 80, 1'40, 2'—

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“,
Praga, I., Elizabetna cesta 2.

Dnevno raspodiljanje.

GORCEVA KOLESARJA
SO PA LE
RAJBOLSA
AGOREC
SPECIJALNA TRGOVINA S
KOLESIM IN DELI
LJUBLJANA
MARJETE TEREZIJE CESTA 14
— NOVISVET — naspr. KOLZEJA —

VINO

naravno ima napredaj v večji množini

»Goriško vinarsko društvo«

sedaj v Prvačini in Kobdilju

po zmerno nizkih cenah.

756

sprejmejo se za takojšnji
nastop**sodarski
pomočniki.**Ponudbe z označbo plače, naj se naslove:
Zagrebska delniška pivovarna
in tvornica sladu v Zagrebu.**5 vinarjev**stane dopisnica, potom katere izvolite
zahtevati moj glavni cenik s 4000 ali-
kami, obsegajoč bogato izbero pripravi-
nih predmetov za vsakdanjo rabo in
darila; cenik se pošlje vsakomu zastoj
in poštne prosto.Prva tovarna ur JAN. KONRAD
o. in kr. dvorni založnik, Brück št. 1223 (Češko)Pristne nikeln. žepne ure po 4-20 K, 5.— K.
V srebru 8-40 K, 9-50 K, Nikeln. budika 2-90K,
ure s kukavico 7-85 K, ure z nihalom 9.— K.
Pošilja se po povzetju. — Neugajajoče se za-
1278 menja ali denar nazaj.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Mizarstvo.

Popolna spalna
oprava za 2 osebi
zgotovljena iz tu-
ali inozemskega
oreha ali hrasta z
marmorjem in og-
ledalom

350 K

Zaloga otroških
vozičkov.Cene
konkurenčne.

Blago solidno.

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13-18.

Semenj za posodo

od 8. do 20. maja.

Prodaja karlovškega porcelana, pločevinaste,
emajl — in posode iz litega železa.

po najnižjih mogočih cenah.

Za številni obisk se priporoča

KUS.**Kranjska deželna podružnica v Ljubljani**

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživlje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem

leta 1914. K 173.490.838.—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76

V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje,

naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in

poštne prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

**AMERIKANSKI
SLOVENEČ**je prvi slovenski list v Ame-
riki. — Ustanov. leta 1891. —
Stane 15 K letno. — Izhaja v
torek in petek v lastnem domu.

1006 N. Chicago St., Joliet, Ill. USA.

Cenjenim rojakom in slavnim de-
narnim zavodom priporočamo svoj**BANČNI ODDELEK**za pošiljanje denarja na vse
kraje in izvrševanje vseh to-
zadevnih bančnih poslov. —

Vse naše poslovanje je zajamčeno!

Modni salon**Rozi Fabčič**

Rimska cesta 6

priporoča cenjenim damam in gospicam
svojo veliko izbero **slamnikov, modelov** in
raznega **nakita**. Postrežba točna, solidna.

Officialno subskripcijsko mesto.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju,

sprejema prijave na:

Četrto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih.

5 1/2 % 40letno d. p. amort. drž. posojilo po K 92'50 netto za K 100'— nominale, 5 1/2 % d. p. dne 1. junija 1923 vračljive državne zakladnice po K 95.— netto za K 100'— nominale.

Subskripcija se vrši od 17. aprila do inkl. 15. maja 1916.